

understood by a majority of hon. member here. I shall point out the constitutional position. The Official Languages for the purposes of debate, here are Hindi, English and Kannada. It is open to any hon. Member to talk in any language he chooses. I cannot direct any hon. Member to talk in any particular language. However, hon. Member while making their speeches may bear in mind the suggestion of the hon. Member Sri Gopala Gowda"

In my opinion the Constitutional position explained earlier and the two rulings which are quoted above put the matter in its proper perspective. Hon'ble members will kindly see that the Speaker cannot direct a member or a Minister to speak in any particular language. I, however, appreciate that the Hon'ble members of M. E. S. cannot understand Kannada I would like to emphasise at this stage that if any Minister choose to answer questions in English other members should not interrupt the Minister by saying that the Minister should speak only Kannada, because English language can be used in the Legislature just as Kannada can be used. I appeal to the members not to raise this issue again and again and I hope this clarification will put an end to this controversy.

3-30 P.M.

Budget estimates for 1978-79 —Demands for grants

Demand Nos. 19 and 20 (Debate Contd)

MR. SPEAKER.—Now, Sri Prabhakar Telkar may continue his speech.

† SRI PRABHAKAR R. TELKAR.—I had also submitted that the Government should open timber depots as well as supply of charcoal and fire-wood depots in Hyderabad-Karnataka areas particularly in Gulbarga, Raichur and Bidar Districts where this wood is being sold at a very higher rate. There are several Burads and Medars in our area and they require raw materials for the manufacture of baskets etc., There are no Government Depots for supplying these bamboos and other raw materials that are available from the forests to these people. In the Annual Report, it has been stated that in Gulbarga, there is also a Government Depot for supplying these bamboos to Medars and Burads.

[MR. CHAIRMAN (SRI H. T. KRISHNAPPA) in the chair]

The Hon. Minister should see that bamboos and other raw materials required for Medars and Burads are provided to them. There are bona-fide purchasers of timber from Government Depots for housing

and private uses. For those people, the rates should be reduced. At present they are paying higher rates. There are big industries like Plywood Factory, Match Factory etc., They get at the rate of Rs. 3 and odd. I submit that when the market rate ranges from Rs. 10-15, the rate that is being charged to these big industries is very much low and therefore in order to get more money to this Department, I submit that the rates for these woods should be raised to that of the market rate i.e., Rs. 10-15. The Government will get more revenue if they do it. But at the same time, for the bona-fide purchases of timber from the Government Depot for private and housing purposes, the rates should be reduced to some extent. There are some agreements which have been entered into by the Government with those big industrialists some years back and a time has come to reconsider those agreements. If the same agreement is continued for some more time, then, I think for years together the Government will have to lose heavily. We have been told that the Central Government is thinking of providing more and more facilities to the small scale industries. When that is the case, our Government should also think of providing more and more concessions and facilities to the small scale industries and it is not correct to give more and more concessions to these big industrialists. I think there is a direction from the Central Government to stop this WIMCO Match Factory. They are just getting the material from our forests. They cannot be allowed to produce whatever they want. There are several small scale industrialists who are very eager to come forward and start industries and I hope the Government will give all encouragement to those people and see that they provide employment to people in our State. If more and more concessions are given to these small scale industrialists, then it will definitely help them to take initiative. The Government can also solve the unemployment problem if they provide facilities to these people.

Sir, the charges regarding Wild Life Sanctuaries had already been discussed by this House. As I have already submitted there are less forest. There is not even a single wild life game sanctuary in Gulbarga District. It was proposed to establish a wild life sanctuary at Chincholi, but nothing has been done to establish the Wild Life Sanctuary at Chincholi. Therefore I submit that Government should take immediate steps to establish this Wild Life Sanctuaries at Chincholi and necessary action in this regard may be taken at the earliest.

Regarding Demand No. 19 relating to Food and Civil Supply I may submit a few words through you, Sir. In our area the Sugar that is being supplied to the villagers through the retailers of those villages does not reach consumers. We see always that large number of sugar

quota is supplied to urban areas. Therefore, I request the Government to take necessary steps and see that proper quota is supplied to the rural people and the sugar is supplied to them at proper time. Therefore, I submit through you Sir, to our Minister to give necessary direction to the concerned officers and see that the people in rural areas also get sugar provided to them.

Then with regard to informal rationing which was declared long back, no proper food stuffs are supplied in Gulbarga District and also in Shahad and other places. Therefore, I request that necessary action in this regard may also be taken. With these observations. I thank the Chair and I support this demand.

MR. CHAIRMAN.—As we do not have sufficient time, I would like to request the Members to speak for 10 minutes hereafter.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಮಾತನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬಂದಾಗ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಸಮಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೋ ಆಪರೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೆನ್ನೆ ದಿವಸ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೂರೂವರೆ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೆನ್ನೆ ದಿವಸ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನಾದ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಎರಡೆರಡು ನಿಮಿಷಗಳೂ ಸಹ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಾಲ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಸರ್ಕಾರದ ವಿಫ್ ಮತ್ತೂ ಸಮೈ ಕಡೆಯ ವಿಫ್ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕಾಲವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಚೀರ್‌ಮನ್‌ರವರು:—ನನ್ನ ಭಾವನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬನದ ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಐದು ಅಥವಾ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅಡಕ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕಾಲದ ಒಂದು ಒತ್ತಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಕಾಲ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುವುದೂ ಸಹ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಡಿಮಾಂಡ್ಸ್ ಬಂದಾಗ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಿರುತ್ತದೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಪ್ರತಿ ಡಿಮಾಂಡ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲು ೧೦-೧೫ ಇಲ್ಲವೇ ೧೫-೨೦ ಜನರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಜರ್ ಇಲಿಗೇರನ್, ಹೋಂ, ಇಲ್ಲವೇ ಜನರಲ್ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಇಂತಹ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಡಿಮಾಂಡ್‌ಗಳು ಬಂದಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನೆನ್ನೆ ದಿವಸವೂ ಸಹ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಮೂರೂವರೆ ಗಂಟೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಕಾಲದ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಗಿಲ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವುದಿರುತ್ತದೆ. ತಾವು ಕಾಲದ ಒತ್ತಡ ಹಾಕಿದರೆ ಅವರು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಇಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಡಿಮಾಂಡ್ಸ್ ಇದೆ. ಕಾಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದನ್ನು ತಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೆನ್ನೆ ದಿವಸ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ತಾವೂ ಸಹ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದಕಾರಣ ತಮಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಚೀರ್ಮನರವರು.—ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಆದೇಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ನನ್ನದು ನಿರ್ಧಾರವೆಂದು ಯಾರೂ ಪರಿಗಣನೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಕೇವಲ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಆದೇಶ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಲದ ಒತ್ತಡದ ಸಮಸ್ಯೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುವಂತೆ ನಮಗೂ ಸಹ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಚೀರ್ಮನರವರು.—ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಗವಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಈ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಎಲ್ಲ ಡಿಮಾಂಡ್ಸ್ ಸಹ ಪಾಸಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಜಯನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈ ಡಿಮಾಂಡ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅಕ್ಕಿಯ ಪೂರೈಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟದ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸುಮಾರು ೨೫ ರೂ.ಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ೪೫ ರೂ.ಗಳವರೆಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸಹ ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಲೇವಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗೋಡ್ಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ನಷ್ಟವನ್ನು ಮತ್ತು ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸರಕಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೂ ಲಾಭವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೂ ಲಾಭವಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ನಷ್ಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದುಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ದಾಸ್ತಾನು ಮಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲಿ ಮತ್ತು ಹಣಗಳು ತಿದ್ದು ಧಾನ್ಯಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಿಲ್ಲ—ಅಂದರೆ, ಲಾರಿ ಮುಖಾಂತರವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ರೈಲ್ವೆ ಮುಖಾಂತರವಾಗಲಿ ಧಾನ್ಯಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುವಂತಹ ಸಂಭವಗಳುಂಟು. ರೈಲ್ವೆ ಯಾರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನದಿಂದಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸಿದರೆ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಪೂರೈಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾರುವ ಬೆಲೆ ನಡುವೆ ಬರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈತನು ಬೆಳೆದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಕುಸಿದು ಹೋಗಿದೆ, ಅದರೆ, ಅವನು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಗೊಬ್ಬರ, ಬೀಜ, ಮತ್ತು ಕೂಲಿ ದರ ಮಾತ್ರ ಕಡಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅವನು ಮಾರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಮಾತ್ರ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರಿಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ರೈತರಿಗಾಗಲೀ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ವಿರ್ವಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸಕ್ಕರೆ ವಿತರಣೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಒತ್ತಾಯದಿಂದಾಗಿ, ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರೂ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಸಕ್ಕರೆ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ವಿತರಣೆಯಾಗುವ ರೀತಿ ಮಾತ್ರ ಸರಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಇಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿತರಣೆಯಾಗುವ ಸಕ್ಕರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಹೋಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ,

ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಾರ್ಡಿನ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡುವ ಸಕ್ಕರೆ ಕೂಡ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗಿ ಹೋಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಇಂದು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆದುದರಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯೂ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ, ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ನಾಗರಿಕ ಸರಬರಾಜು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಪ್ರೊಡಕ್ಟ್ಸ್ ಸಪ್ಲೈ ಅಂಡ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಎಂದು ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಅದರ ಕಾರ್ಯವೇನೆಂದು ತಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಬರಕೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ಮೋಸ ಮಾಡುವ ದೂರುಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇಂದು ಬೆಳೆ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ ಕಾಳುಗಳ ಅಭಾವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವುಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಬೆಳೆ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ ಬೀಜ ಬೆಳೆಯುವುದರ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಿದ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕ್ಯಾಪ್‌ಸಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ ಬೀಜ ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಿರಲಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಿರುವ ಸೆಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ, ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ನೀರಿನ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರು ಎಂದು ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕಬ್ಬಿನ ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆಯ ಬೆಲೆ ಕಡೆಮೆಯಾಗಿರುವಾಗ, ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ನೀರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ದರವನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವುದು ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಘಾತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ನೀರಿನ ದರವನ್ನು ಏರಿಸಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

೧೯೭೫ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕಂಟ್ರೋಲ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ಟ್ ೨,೫೭೮ ಬೆಲೆಗಳು. ಅದು ೧೯೭೬ಕ್ಕೆ ೧,೧೮೭ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಅಂದರೆ, ಸುಮಾರು ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಕೋಟಾ ಕಡೆಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕಾರಣವೇನೇ ಇರಲಿ, ಮೊದಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕಂಟ್ರೋಲ್ಡ್ ಬೆಲೆಯ ಪ್ರಮಾಣವೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಡೆಮೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಹೊರಗಡೆ ಬೇರೆ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಆಗದ ಜನರಿಗೆ ನಾವು ಏನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ? ಅಲ್ಲದೆ, ಕಂಟ್ರೋಲ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ಟ್‌ನ್ನು ಕಾರ್ಡ್ ಮೂಲಕ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಅವರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ, ಹಿಂದೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ಟ್‌ನ್ನು ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶ ಸರಾಸರಿ ೨೫ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರಣ್ಯ ನೀತಿಯಿಂದ ೩೫.೫ ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ೧೫.೨ ಇದೆ. ಅಂದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿಯ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಕಾಡು ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಕಾಡು ಹೆಚ್ಚು ಇರುವ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸತ್ಯ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಮರಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಅಂತಹ ಮರಗಳನ್ನೇ ನೆಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀಲಗಿರಿ ಮತ್ತು ಗೋಡಂಬಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಕಡೆಮೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಮರಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀಲಗಿರಿ ಮತ್ತು ಗೋಡಂಬಿ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾಡಿನ ಬೊಂಬುಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಬೊಂಬುಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಕತ್ತರಿಸಿ ಲಾರಿ ಮುಖಾಂತರ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ಉಳಿದ ಮರಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಕಡಿದು ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ದಾರರು ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಟನ್ ಕಾಡಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಲು ಪರ್ಮಿಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ, ಸಾಗಿಸಿ, ಕಾಡನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಆದುದರಿಂದ, ಬೊಂಬುಗಳಂತೆಯೇ, ಇತರ ಮರಗಳನ್ನೂ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಕಡಿದು ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕಾಡಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಸೌದೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೂ, ಕಾಡು ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಕಾಡಿನ ಮರಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಕಾಡಿನ ಸಂಪತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವ ಜನ. ಆದುದರಿಂದ, ಸೌದೆಗಾಗಿ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಸತ್ತು ಹೋದ ಮರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆ ಮರಗಳು ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಕತ್ತರಿಸುವ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಮರಗಳನ್ನು ಸೌದೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಅಷ್ಟೇ ಸೌದೆಗಾಗಿ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಗೋಬರ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ಸ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಸಗಡೆಯನ್ನು ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸೌದೆಗೆ ಬದಲು ಗ್ಯಾಸ್, ಹೀಗೆ ಗೋಬರ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಎರಡಕ್ಕೂ ಮಾಡಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೋಬರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ತು ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಪೊದೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕಾದ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಗೋಡಂಬಿ ಬೆಳೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ವಿದೇಶ ವಿನಿಯಮವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗೋಡಂಬಿಯ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆಧುನಿಕ ಕ್ರಮದಿಂದ ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

4-00 P.M.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗಿನ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಟೈಬ್ಸ್ ಜನಗಳನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಗಳನ್ನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಈಗ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಒಂದು ಇದೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರೂ ಇಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಸಾವು ನೋವುಗಳು ಉಂಟಾಗಿವೆ. ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪಾರ್ಕ್ ಇದೆ. ಇದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ೧೨ ಮೈಲಿ ಅಜುಬಾಜು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೋಡು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಒಂದು ವಾತಾವರಣವಿರುವ ಕಡೆ ರೋಡು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ

ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ರಸ್ತೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಆಜು ಬಾಜು ಒಳ್ಳೆಯ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅದು ಒಂದು ರಮಣೀಯ ಸ್ಥಳವಾಗಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಸ್ತೆಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳು ಬಾರದೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಆನೆಗಳು ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ೧೦ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ೮-೧೦ ಮೈಲಿ ಆನೆಗಳು ಬರಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅವುಗಳ ಗುಂಪು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಇದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಆನೆಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಸರಹದ್ದಿಗೆ ಬಾರದಂತೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಇವೊತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಒಬ್ಬರಿಗಾಗಿ ಎರಡು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಂಶಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಶಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಸ್ವಾಮಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಹಪೆ ಏನೆಂದರೆ ನಾಳೆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮತ್ತು ರೋಡ್‌ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಎರಡೂ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆರಡೂ ಇಲಾಖೆಗಳು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುವುಗಳೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಯ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾಳೆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರೋಡ್‌ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ನಾಡಿದ್ದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಬೇರ್ಮನ್ (ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ).—ಇದನ್ನು ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಬಿಜೆನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಿಂಥಾ ದಿವಸ ಇಂತಿಂಥಾ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು, ಇಂತಿಂಥಾ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಕರಿಸಿ ಇರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್. ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಬೇರ್ಮನ್.—ಬೇರೆಯವರೂ ಒಪ್ಪಿದರೆ ಎರಡು ಗಂಟೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ (ವಿರಾಜಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಆನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲೆ ಇದೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. Goat is the first enemy of the forest ಎಂದು. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ಸೈನ್ಸ್‌ಗೆ ಟೈನಿಂಗಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ Forest guard is the No. 1 enemy of tribal people ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂಬುಗಳನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಲಾರಿಗಳವರಿಗೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಮರಗಳು ಇವೆಯೆಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಕಳ್ಳತನದಲ್ಲಿ ಕಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು

ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಗಾರ್ಡುಗಳೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಹುಣಸೂರಿಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈತ ರಹೆ ಆಗಬಾರದು, ನಿಜವಾಗಿ ಯಾರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರತಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲು ಗಿರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬಡ್ತಿ ಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಗಿರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಬಡ್ತಿ ಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಾರುಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಟನ್ ಸೌದೆಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು. ಇವೊತ್ತು ಒಂದು ಟನ್ ಸೌದೆಗೆ ೮೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದೆ, ಅದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸೌದೆ ಕಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದರ ಬದಲು ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಿರುಕುಳಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಾಗರಕೋಟೆ ದುರಂತದಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ಅನೇಕ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಜನ ಕವಾಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಿ ಮಾವುತರಾಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸವೇ ಇಲ್ಲ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಅನಿ ಸತ್ತರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವವನಿಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವನು ತನ್ನ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಾವು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು, ಈಗ ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮರಗಳ ಕಳ್ಳತನವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅದರ ರೋಸ್ ವುಡ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಾರಿ ಗೇಟಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದ ಚೈನ್‌ನ್ನು ಮರೆದಿ ಹಾಕಿ ಮರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚೂ ಕಡಿಮೆ ಮಂಕಾಲು ಭಾಗ ಮುಗಿದಿದ್ದು ಇನ್ನು ಕೇವಲ ಕಾಲು ಭಾಗದಷ್ಟು ಇರಬಹುದು. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಳಗಿದ್ದ ಬೊಂಬನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ಕಾಡಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಲಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಗಿಸುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲಾರಿಯವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಮರಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡರು ಈಗ ಆ ಮರಗಳನ್ನು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ನಾವು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈಗಲೂ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಂಡಿನ ಶಬ್ದ ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಗಾ ವಹಿಸಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮರಗಲಸದವರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ, ವಸತಿಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅರಿಕೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹಾವಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯಾಗಿ ವಸತಿಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಏಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಿದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಇವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳೇನಿರತಾವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸಾ.ವಿ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಏನೆಂದರೆ, ನಾಗಾ ಲಾಂಛನದಲ್ಲಿ ಗಿರಿಜನರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಇಡೀ ಅರಣ್ಯವೇ ಅವರ ಸ್ವತ್ತಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮಗೆ ಏನಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಆ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅರೀತಿ ಪದ್ಧತಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ ಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಗದ್ದೆಗಳ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮರಗಳು ಬೆಳೆದಿರುತ್ತವೆ, ಆ ಮರಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಯವರ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕೆಳಗಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಳ್ಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಹೊಸಸಗರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಾನು ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ, ಮಾನ್ಯ ರಾಮೇಗೌಡರಂಥ ಸಾತ್ವಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಇಂಥ ಜಟಿಲವಾದ ಖಾತೆ ಸಿಕ್ಕಿತಲ್ಲ ಎಂದು ಅನುಕಂಪವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಕರಡಿ, ಸಿಂಹ, ಅನೆ ಎಲ್ಲ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಆಳವಾಗಿ ಬಗ್ಗಿ ನೋಡಿದರೆ ದೊಡ್ಡ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೇ ಇದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಖಾತೆ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಾದ ಮಾನ್ಯ ರಾಮೇಗೌಡರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು ಬಹಳ ಪಥಯಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯ ಮೊದಲನೇ ಎರಡು ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತ ರಾಕ್ಷಸರಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಲೂಟಿ ಹೊಡೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರು ಅರಣ್ಯದಿಂದ ಒಂದು ತುಂಡು ಪರವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೇಳುವುದಾದರೆ ವಿಮ್ಲೋದಗರು ಮೂರೂವರೆ ಸಾವಿರ ಟನ್‌ಗೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇವತ್ತು ಸುಮಾರು ೨೦ ಸಾವಿರ ಟನ್‌ನಷ್ಟು ಮರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಮರಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಮಂಗಳೂರಿನ ಮೂಲಕ ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ಸಾಗಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಬಳ್ಳಿಯ ಸಿಬ್ಬಾಂತವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು ಹೇಗೆ ಇವರ ಬೆಲೆಗೆ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೋ ಸನಗಿತೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದೆ ಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾದರಿ ಮ್ಯಾಜ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್‌ಸೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ ವಹಿಯಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಏನೋ ಕೆಲವು ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಏನುಬೇಕು ಕಂಡಂಥ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇದು. ಇದಕ್ಕೇ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ನೀಡಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಅಪ್ರೊವಲ್ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಅದನ್ನು ಮಿಂಕೋಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಇವತ್ತೂ ಕೂಡ ಜನರಲ್ ಬಾಡಿ ಅಪ್ರೊವಲ್ ಇಲ್ಲದೇ, ಪೇರದಾರರಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೇ ಮ್ಯಾಜ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಜಮೀನನ್ನು ವಿಮ್‌ಕೋ ಕಂಪನಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮ್ಯಾಜ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಜಮೀನು ೧೨೨ ಎಕರೆ ಇದ್ದು ಅದನ್ನು ಮಾಂದರೆ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ Monopoly houses ಬೆಳೆಸತಕ್ಕ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೌರವ ತರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಕಳಕಳಿ. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಮರ ಸಿಗದೇ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಲೇಟ್ ಫ್ಲೇ ವರ್ಕ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮರ ಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸಾಕಷ್ಟು ಮರ ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ನಾನೇ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಇವತ್ತು ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮರವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅದರ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಮರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅವರಿಗೆ ನೀಲಗಿರಿ ಮರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಸಾಧನೆಯಾದರೂ ಏನಾಯಿತು? ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನೀಲಗಿರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರದೆ ಆಭಾವ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ! ಎಂಥ ವಿಚಿತ್ರ! ಹೇಗೆತಾನೇ ಮಳೆ ಬರಬೇಕು ಅದ್ಭುತರೇ? ತಾವು ಬರಬೇಕು ನಾನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ನೆಡಬಿ, ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಮರ ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಅಲ್ಲಿ ನೀಲಗಿರಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ ಇದಕ್ಕೆ ಏನನ್ನೇಳು. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರ ಮೂಡ ನಂಬಿಕೆಯೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ನೀಲಗಿರಿ ಗಿಡದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿದ್ದರೆ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ, ನೀಲಗಿರಿ ಮರ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಪದೇ ಪದೇ ಆಹವಾಲನ್ನು ಇಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಗದ್ದೆ ತೋಟಗಳ ಹತ್ತಿರ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು

ನೆಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೀಲಗಿರಿ ಮರ ನೆಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಜಮೀನು ನಿರೂಪಯಂಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನೆಂಬಿಕೆ ಮಲೆನಾಡಿನ ರೈತರಿಗೆ ಇದೆ. ಅವರು ಭಯಗ್ರಸ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ರಾಜಧನವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಹೀಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವರನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ? ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾವು ಮರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಬನಾಟಾ ಮರ ಇದೆ. ಅದು ಸ್ಪೇಟ್ ಪ್ಲೇಂ ವರ್ಕ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಮರ. ಈ ಮರ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಂಳುಗಡೆ ಆಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ, ಅಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೆವರು ಮರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪರವಾನಗಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಡಿಪೋಗಳಿಗಾಗಿ ಬನಾಟಾ ಮರವನ್ನು ಕಡಿದು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರ ರೇಟ್ ೩೦೦-೪೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಇರುವುದು ರಿಂದ ಅಷ್ಟೊಂದು ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಪರವಾನಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ.ಗೆ ೧೪೦ ರೂಪಾಯಿಯೊಳಗೇ ಸಿಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳು ಇಲಾಖೆಗೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ ದಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯ. ಯಾತಕ್ಕೆ ಹೀಗಾಗುತ್ತಿದೆ? ಇದು ಯಕ್ಷ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ನಾವೇ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಎಕರೆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪರವಾನಗಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ; ಇಂಥ ದ್ವಂದ್ವ ನೀತಿ ಯಾತಕ್ಕೆ? ಇಂಥ ದ್ವಂದ್ವ ರೀತಿ ಏನಿದೆ ಇದು ಯಕ್ಷಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಹಿರಿಯ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಡಿ.ಎಫ್.ಒ. ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಜನಗಳು ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋದರೆ ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೭೫-೮೦ ಭಾಗ ಅರಣ್ಯವೇ ಇರುವುದು. ಆ ಜಾಗ ಬಿಟ್ಟು ಆ ಜನ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ದೇಶಾಂತರ ಹೋಗಬೇಕಷ್ಟೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಗೋಮಾಳ ಜಮೀನನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರೊಪೋಸ್ತ್ ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಎಂದು ಲಿಸ್ಟ್‌ಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈಗ ಆ ಕಡೇನೂ ಇಲ್ಲ ಈ ಕಡೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ಅಲ್ಲ, ಗಂಡೂ ಅಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ, ಅಂಥ ರವಿನ್ಯಾ ಲ್ಯಾಂಡ್ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ೨೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು, ಯಾರನ್ನೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ, ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಜನ ಇದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖ ಏನು ಒಂದೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ ೨೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅದು ಈಗ ಪ್ರೊಪೋಸ್ತ್ ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆಗಿ ನಿಂತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ರೈತರು ೧೫-೨೦ ವರ್ಷದಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಅದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಪಹಣಿ ಇದೆ, ಕೆಲಸವರ ಹೆಸರಿಗೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಇದೆ. ಹಿಂದಿನಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಗೋಮಾಳ ಜಮೀನನ್ನು ಇವತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾವೇ ಒಂದು ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತಮಗೆ ಅನಂತ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಆದರೆ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಏನಾಯಿತು? ನೀವು ಚಾಪೆ ಕೆಳಗೆ ನುಸುಳಿದರೆ ರಂಗೋಲೆ ಕೆಳಗೆ ನುಸುಳುವ ಜನ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ನಾವು ಒರಲಲ್ಲೇ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೋ ಏನೋ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಹೊಸನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಹೋದರೆ ರೈತರು ನಮ್ಮ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಧರಣಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ನಾನೇನು ಅನ್ನ ತಿನ್ನಬೇಕೋ ಏನು ತಿನ್ನಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಜಮೀನಿನ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ಗಾರ್ಡ್ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾನೆ, ಪೊಲೀಸರು ಜಬರ್‌ದಸ್ತ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ನಾನೇನಾದರೂ ಪೋನ್ ಮಾಡಿ ಡಿ.ಎಫ್.ಟಿ.ಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಡಿ. ನಾನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಆಮೇಲೆ ನೀವು ಡಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ಸಾಹೇಬರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ

ನಿಮಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ರೈತರು ಡಿ.ಎಸ್.ಓ. ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ “ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತೀರಾ, ಹುಷಾರ್” ಎಂದು ಹೆದರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಇದೇನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆನೋ ಅಥವಾ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ದಲ್ಲಿದ್ದೇವೋ ಎಂದು. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಸುಖವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಹತ್ತಿರ ರೈತರು ಹೋಗುವುದು ಅಪರಾಧ. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ರೂತಕ್ಕೆ ಸೆಸೈಂಡ್ ಮಾಡಬಾರದು? ಮಾನವೀಯತೆ ದೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ, ಮನಸ್ಸು ಉದಾರತೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದರೇನು ಹೋದರೇನು? ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಾವು ಕರೆಸಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೋದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ ತಾಳ್ಮೆ ಆ ಡಿ.ಎಫ್.ಓ. ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವನ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾನಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಹೌದು, ನನಗೂ ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯವನ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಹೋದಾಗ ನನ್ನೆದುರಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಗೌರವ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರನ್ನು ‘ಗೋಮುಖಿ ವ್ಯಾಘ್ರ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮುಖದಲ್ಲಿ ಗೋವಿನ ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಒಳಗಡೆ ವ್ಯಾಘ್ರನ ಸ್ವಭಾವ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿ ಅವರು. ಹೊರಗೆ ನೋಡುವವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯವರೇ ಆದರೆ ಅವರು ಎಂಥವರು ಎಂಬುದು ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅವರು ಸರ್ಕಸ್ ಮಾಡಿಸುವ ರೀತಿ, ಹೆದರಿಸುವ ರೀತಿ, ಮಾತನಾಡುವ ಛಾಟಿ ಎಲ್ಲಾ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋದ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ತಮ್ಮ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆ ಬಂದ ಮೇಲೂ ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ರೈತರಿಗೆ ಹೊಡೆಸಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಹಿಂಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೧೦-೧೫ ವರ್ಷದಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ರೈತನನ್ನು ಹೀಗೆ ಎಬ್ಬಿಸಿದರೆ ಅವನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು? ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಬದಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಾವು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಅಡ್ಡಿಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಅವರಲ್ಲರನ್ನೂ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ. ಸುಮಾರು ೧೦-೧೫ ಸಾವಿರ ಜನ ಅಂಥವರು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಬಂದು ಅರಿಕೆ ಏನೆಂದರೆ, ಸ್ಥಳ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಯಾರು ಕಾನೂನು ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಸಾಗು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿ ಯವರಿಗೆ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ದಾಖಲೆ ಬಂದೇ ಆಧಾರವಾಗಬಾರದು. ಯಾರು ಅಲ್ಪ ಸ್ಥಳೀ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಂದ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಟ್ರೇಜರಿ ಹೊಡೆಸಿ ಸಸಿ ನೆಡುವುದಾದರೆ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಅನ್ನ ತಿನ್ನ ಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಮಣ್ಣು ತಿನ್ನ ಬೇಕೋ? ಪದೇಪದೇ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಸಿ ಹಾಕದೆ ಉಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಬರೆದಿರಬೇಕೇ? ಏಕೆ ಆ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಮಿಂಡಿಪಡೆಯಲೂ ನ್ಯಾಯ ರೂರಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ದಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

೪-೨೦ ಪಿ.ಎಂ.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ. (ಆಹಾರ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು.) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ ಶಾಸಕರುಗಳು ಹೇಳಿದ ಕಲಿವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರುಗಳ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಜನತೆಗೆ ಹಿತಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದೆಲ್ಲ ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವಕ್ಕೆ ನಾನಂತೂ ಅಭಾಯಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಹತ್ತು ಮಟ್ಟಿಗೂ ಸಮರ್ಪನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆಹಾರ ಇಲಾಖೆಯ ವಿ. ಎ. ರವರಿಗೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಲೇವಿ ಭತ್ತವಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಜನತೆಗೆ ವಿತರಣೆಯಾಗುವ ವೇಳೆಗೆ ಬಹಳ ಲಾಭ ಪಡೆದು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಅವರು ಬತ್ತದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಬಂದು ನೋಡಿ ಇಳುವರಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಈ ಫೈನ್ ವೆರೈಟಿಂಗ್ ಬಂದು ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರ ಕೊಳ್ಳುವ ಬೆಲೆ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಬಂದಕ್ಕೆ ೫.೨ ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು. ಈ ವರ್ಷ ಇನ್ನೂ ೫ ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಬೆಳೆತಕ್ಕ ರೈತ ತನ್ನ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಆಗುವ ಸೆಂಟರ್‌ಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಬಂದಕ್ಕೆ ೬ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಅವರಿಗೆ ಕ್ವಿಂಟಾಲಿಗೆ ೫.೨ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಗೋಡನ್ ಬಾರ್ಡಿಗೆ, ಇನ್‌ಶೂರಿಂಗ್‌ಗೆ

ಮತ್ತು ಬತ್ತ ಅಲ್ಲಿರುವಾಗ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗತಕ್ಕ ವಿರ್ಚ ಎಲ್ಲ ಸೇರಿ ೬೫ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೀವೆ. ಅದನ್ನು ಮಿಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ವಿಂಟಾಲಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಬೆಹುಗಳಿಗೂ ನಾವು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ೧೩೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ೭ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ೭ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷ ಒಂದೂ ವರೆ ವರ್ಷವು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಬಡ್ಡಿಗೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾಲಿಗೆ ೭.೩೫ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದು ೭—೮ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಒಂದು, ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷವಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆ. ಎಚ್. ಸಿ. ಎಸ್. ಗೆ ಒಂದು ಮೂಲೆಗೆ ೧.೭೫ ಕಮೀಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದಾಗ ೯೮ ಕೆ.ಜಿ. ತೂಕ ಇದ್ದು ಮಿಲ್ ಮಾಡಿಸಿದಾಗ ೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಪಾಲಿಷ್ ಹೋದರೆ ೬೭.೫ ಕೆ.ಜಿ. ಗಟ್ಟಿ ಅಕ್ಕಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಆ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಒಟ್ಟು ೬೭.೫ ಕೆ.ಜಿ. ಗಟ್ಟಿ ಅಕ್ಕಿಗೆ ೧೦೯.೬೦ ಪೈಸೆ ಮೇಲ್ಕಂಡಂತೆ ಆಯಿತು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ೬.೪೯ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಹೊಲ್‌ಸೇಲ್ ಡೀಲರ್ಸ್ ರೀಟೈಲ್ ಮಾರ್ಜಿನ್ ೫.೭೦ ಬೀಳುತ್ತದೆ, ಮತ್ತಿತರ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ದರ ಸರಾಸರಿ ೯ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಡ್ಡಿನಿಸ್ಟೇಟೀವ್ ಕಾಸ್ ೨.೫೦ ಅಕ್ಕಾಯಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಟೌನ್‌ಗಳಿಗೂ ಹೋಗುವ ಕಡೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವಿರ್ಚೆಗೆ ೬ ರೂಪಾಯಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಕೆಲವು ಕಡೆ ವಿರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇಲ್ಲ. ಬತ್ತವನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿಟ್ಟಾಗ ೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಪಾರ್ಟೀಜ್ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅಕ್ಕಿಯನ್ನಿಟ್ಟಾಗ ಅರ್ಧ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ವರೆಗೆ ಮಾರ್ಜಿನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ವಿರ್ಚಾದ ಬಳಿಕ ಕೊನೆಗೆ ಅದರ ಬೆಲೆ ೧೯೬.೬೧ ಪೈಸೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ನಾವು ಮಾರುತ್ತಿರುವುದು ಕೇವಲ ೧೬೦ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದರೆ ೩೬ ರೂಪಾಯಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಂಶ ಲೆಕ್ಕ ದಿಂದ ದೂರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ತಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಲಾಭ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿತ್ತು ಅದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಿಜವಾಗಲಾರದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೩೬ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಬ್ಸಿಡ್ಡಿಸ್ ಮಾಡಿ ೧೬೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ತಾವು ಲೆಕ್ಕ ಹೇಳಿದಿರಿ, ೬೭ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಮಗೆ ಅಕ್ಕಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ನಿಮಗಿಂತಲೂ ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾಲಿಗೆ ೫ ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಖಾಸಗೀ ವರ್ತಕ ಇನ್ನೂ ೫ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗಾದರೆ ಅವನು ಹೇಗೆ ಮಾರುತ್ತಾನೆ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ನಮಗಿಂತ ಯಾರು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—೩೬ ರೂಪಾಯಿ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಾಗೆ ಮಾರುವುದಾದರೆ ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾರಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—೧೯೬ ರೂಪಾಯಿಗೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಖಾಸಗೀ ವರ್ತಕ ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾರುತ್ತಾನೆ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—೨೧೦ ರೂಪಾಯಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿ ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದು ೪ ಆಣೆ ೮ ಆಣೆ ಪಾಲಿಷ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ನಾವು ನಾನಾ ಕಡೆಯಿಂದ ತರುವವರು ಅವರು ಬೆಳೆದ ಕಡೆ ತರುವವರು ನಾವು ಇನ್ನೊಂದು ಬತ್ತ ತರಬೇಕಾದರೆ ಹಲವಾರು ವಿರ್ಚೆಗಳಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿನವರು ಕಡೂರಿನಲ್ಲಿ ೪ ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲ್ಯಾ ಡಿದರೆ ತರೀಕೆರೆಯಲ್ಲೂ ೪ ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲ್ಯಾಡುತ್ತಾರೆ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ವಸೂಲ್ಯಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ವಸೂಲ್ಯಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ್ತಂಥಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಸದಸ್ಯರ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಕಮಾಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ತೊಗರಿಬೇಳೆ, ಉದ್ದಿನಬೇಳೆ ಮತ್ತು ಎಣ್ಣೆ ಇವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಬೇಕು ಎಂದುಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಿಜ ಎತಕ್ಕದ್ದರೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಕಡಿಮೆ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ತರಿಸಬೇಕು. ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲು ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ತರಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಾರಿದರೆ ಏತಕ್ಕಂಥಾ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೂಡ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆರೀತಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಂದೇವ್ ಅವರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಏನೆಂದರೆ ೧೯೭೫ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಗೋಧಿಯನ್ನು ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್‌ನವರಿಗೆ ಮಾರಿದಿರಿ ಎಂದು. ಮಾರಿದ್ದು ನಿಜ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದರ ವ್ಯವಹಾರ ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಲಾಭ ಪಡೆದಿಲ್ಲ, ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ. ಇವರು ಕೆ. ಎಫ್. ಸಿ. ಎಸ್. ಹತ್ತಿರವೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಪೂಜಾಬಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಗೋಧಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಸಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೋಧಿ ಅಷ್ಟು ರೂಡಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ರಾಗಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಾರಿದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗಿದೆ. ಈ ನಷ್ಟವನ್ನು ತುಂಬ ಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್‌ನವರಿಗೆ ಮಾರಿದರೂ ಕೂಡ ಈ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೂ ಇದರಿಂದ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಮೋಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ: ಅವರಿಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ರಾಗಿಯನ್ನು ನಾವು ೧೬೮ ರೂಪಾಯಿ ಗೆ ಕೊಂಡು ೧೧೫ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅವರಿಗೆನ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೇಟ್ ಏನು ಇತ್ತು? ಇದನ್ನು ಕೂಡದ್ದು ಯಾವಾಗ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಅವಾಗ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೇಟ್ ಇದ್ದುದ್ದು ೧೬೮ ರೂಪಾಯಿ ಇದನ್ನು ಕೊಂಡದ್ದು ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮುಖಾಂತರ, ೧೯೭೫ರಲ್ಲಿ ಕೊಂಡದ್ದು. ಅದರಿಂದ ಕೊಂಡು ರೀಟೇಲ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಮುಖಾಂತರ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲೂ ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳೂ ಇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಯಾವ ಯಾವ ದಿವಸ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಆ ದಿವಸ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಏನು ಇತ್ತು? ಯಾವ ಯಾವ ಏಜನ್ಸಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟಷ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದು ಯಾವಾಗ? ಈ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಪೂರ್ತಾ ತಾವು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ. I can understand the inconvenience of the Government. Let them supply that information during the course of the session. We will have a special discussion on the issue.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಛೇಮ್‌ಗೌಡರವರು.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಸಿಕ್ಕದೇ ಹೋದರೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಲಾಯ.—ತಾವು ಹೋಲ್‌ಸೇಲರ್‌ನವರಿಂದ ಅಂದರೆ ಖಾಸಗೀ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಂದ ಇದನ್ನು ಗಿರಿಕ್ಕೆ ಕೊಂಡು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥಾ ರೈತ ಇದ್ದಾನಲ್ಲ. ಅವರಿಂದ ಈ ರೀತಿಗೆ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ತಾವು ಆ ಜನರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾರಿದ್ದರೆ ಅವಾಗ ನಾವು ಒಪ್ಪಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

SRI H. D. DEVEGOWDA.—You are exactly correct. ರೈತರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ದಾವಣಗೆರೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಹರಿಹರದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ರೆಗ್ಯುಲೇಟಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಈ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ನೀವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಆಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡೂ ವರೆಗು ಟಿ ಕಾಲದ ಚರ್ಚೆಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ತಾವು ಗೋಡೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲ. ಅವಾಗ ಪಂಚಾಬಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಡಿಮಾಂಡ್ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? Why has the Material been supplied to floor Mills? ಕೃಷ್ಣಪ್ಲೂರ್ ಮಿಲ್‌ಗೂ ಮತ್ತು ಇತರೇ ಮಿಲ್‌ಗಳಿಗೂ ಏತಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಅ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವಕಾಶ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ವಿತರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಕಿರಿಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಕ್ಕರೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದು ಅದು ಇಲ್ಲ ಬ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೋಟಾ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ ಕೋಟಾವನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲೇಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆದೇಶ ಇದೆ. ಒಂದು ಸಮಯ ನಾವು ಅದನ್ನು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಾವು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಕೋಟಾ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೊಂದು ಕೋಟಾವನ್ನು ಅವರು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನು ಒಂದು ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಹಂಚುವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಲಿ ಯಾತ್ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಆಗಲಿ, ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಲಿಗಳಾಗಲಿ, ಕೋ ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಾಗಲಿ, ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಾಗಲಿ ಏನು ಇವೆ ಅವರು ಮೂಲಕ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಅನ್ನು ಹಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಆಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಬಬ್ರು ಸದಸ್ಯರು.—ಅವಾಗ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿ ಹಂಚುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಹಂಚದೇ ಹೋದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ನೀವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. It is not a breach of trust. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈಗ ತಾವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ಎಲ್ಲೇ ಹೇಗೆ ವಿತರಣೆ ನಡೆಸಿದರೂ ಕೂಡ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ. To tighten the loop-holes is left to the administrative machinery. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೋಲ್‌ಸೇಲರ್ ಡೀಲರ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಸ್ಪೆಷ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಇದ್ದುದನ್ನು ಈಗ ಫುಡ್

ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ನಾನು ಈಗ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ನಿಜವೇ? ಅದೇ ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣವೇನಿತ್ತು? ಈಗ ಮತ್ತೆ ಫುಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ದಯಮಾಡಿ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮಗೆ ಬದಗಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮತ್ತೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಸ್ವಾಕ್ ಎಷ್ಟು? ಬೇರೆ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಾಡಿದಂಥ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಕೂಡಿ. ಆದ ನಷ್ಟವನ್ನು ಫುಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಹಿತಿ ಕೂಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಸಕ್ಕರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦ ಸಾವಿರ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಹಾಗೆಯೇ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ತಾವು ಪ್ರತಿ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ ೧೫ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಾಗೆ ಪರ್‌ಚೇಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುತ್ತಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿನಾಯಿತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಕ್ಕರೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಬಹುದು ಮತ್ತು ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯ ತಕ್ಕಂಥವರಿಗೂ ಇನ್ನೂ ೪—೫ ರೂಪಾಯಿ ಚಾಸ್ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪನಿಗಳವರು ಮತ್ತು ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಸಕ್ಕರೆ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಫುಡ್‌ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಿಂದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಫುಡ್‌ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರಿಗೆ ತನಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಅವರೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಷ್ಟೇ ಒಂದ ಮೂಟೆಗೆ ೮೦ ಪೈಸೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ, ಯಾವುದೋ ಅಡಿಕು ಅಚ್ಚು ಕನಿನಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಪಾಲಿಸಿ ಮ್ಯಾಟರ್‌ನಿಂದಲೋ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದುದರಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ದೂರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಾಗಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡ ಈಗ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಅಡ್ಡಿನಿಸ್ಟೇಟಿವ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಈಗ ಅದನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೂಟೆಗೆ ೧ ರೂಪಾಯಿ ೮೦ ಪೈಸೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಿಮಗೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಶಿಸುವಿದೆಯಲ್ಲಾ ಫುಡ್‌ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಲಾಸ್ ಆಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಹೊರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ನಷ್ಟದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಫುಡ್‌ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರೇ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೮೦ ಪೈಸೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಬೆಲೆ ಚಾಸ್ಸಿಯಾಯಿತೆಂದು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ರಿಟ್ ಹೋಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಫುಡ್‌ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಮುಂಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ? ಮುಂಚೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಹ್ಯಾಂಡಲ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು,

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಆಗಿನಿಂದಲೂ ಫುಡ್‌ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರೇ ಹ್ಯಾಂಡಲ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಹಿಂದೆ ಫುಡ್‌ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಅದು ಎಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. Much against the protest from the departmental officers, because of the political pull at that time, the decision has been taken by the Government.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಈಗಲೂ ಫುಡ್‌ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರೇ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥಾ ಕಡೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನಿವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾವು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಅವರು ಈಗಲೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

SRI H. D. DEVEGOWDA.—Because that rate of Rs 1.80 is inconvenient to the Federation, they plead their inability.

SRI V. M. KUSHNOOR.—I think there is some apprehension in the minds of the hon. Member. We have taken the responsibility to distribute the Sugar through the Federation. Wherever it is not possible, we have taken the whole-sale agency. Wherever the marketing societies are not in a position to do it, we have asked other societies also to take it up and recently we discussed it with the Food Minister. I wanted to take the responsibility of the entire State except a few taluks.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಲಬೆರಕೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ ರವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಅಡಲ್ಟ್ರೇಷನ್ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಇನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಏರುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಕ್ಟ್ ಇತ್ತು, ಅದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಿಲ್ಲೆಗೊಂದು ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿ ಆಗುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೋ, ಟ್ರೇನ್ಸ್ ಹೆಲ್ತ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನೇ ಅಲ್ಲಿ ಫುಡ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀವೆಂದು ನೋಟಿಫೈ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀವೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಅದರಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಲಬೆರಕೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ಪಡೆದು ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಶಾಸಕರ ಒಂದು ಸಹಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಡಲ್ಟ್ರೇಷನ್ ಗೋಡ್ಸ್ ನ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ತೆಗೆಯುವಾಗ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೇಂದರೆ ಮುಂದೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವೊಂದು ಅಸೋಶಿಯೇಷನ್, ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇದ್ದರೆ, ಮುಂದೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ಹಾಜರಾಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಡಲ್ಟ್ರೇಷನ್ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನದೂ ಅದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಒಂದು ಅಡಲ್ಟ್ರೇಷನ್ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಹಸು ಅಥವಾ ಎಮ್ಮೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಹಾಲು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕಾಸಿದರೆ ಮೊಸರು ಆಗುತ್ತದೆ, ಮೊಸರಿನಿಂದ ಬೆಣ್ಣೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕಾಸಿದರೆ ತುಪ್ಪ ಅಂತ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನನಗೊಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನೆಂದರೆ ಈ ತುಪ್ಪ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಜಿಗೆ ಲೆ ರೂ.ನಿಂದ ೨೪ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಅದು ಎಂಥಂಥಾ ತುಪ್ಪ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೇ ತಿಳಿಸಬೇಕು? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಏನೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿರೂ ವೆಜಿಟೇರಿಯನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು ನಾನು ನಾನ್‌ವೆಜಿಟೇರಿಯನ್, ನಾನ್‌ವೆಜಿಟೇರಿಯನ್ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪದಾರ್ಥಗಳೇನಿವೆ ಚೆಕ್ಕಿ, ಲವಂಗ ಮುಂತಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳೂ ಕೂಡ ಗಗನಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹು ಸದಸ್ಯರೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಬೇಳೆ, ಎಣ್ಣೆ, ತುಪ್ಪ, ಗೋಧಿ ಇಂಥವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ನಾನ್‌ವೆಜಿಟೇರಿಯನ್ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ದರವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರೇಗೌಡರವರ ಕಷ್ಟ ಏನು ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಯಿತು, ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ.

ಇನ್ನು ಅಡಲ್ಟ್ರೇಷನ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಕೆಲವು ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಿಗಳವರ ಮತ್ತು ಕನ್‌ಸ್ಯೂಮರ್ಸ್ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್‌ರವರ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕಿದೆ, ಅನೇಕ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಕೇಸ್

ಗಳನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಬರೆಕೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಗಳೇ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ ಸಿಕ್ಕರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ಹಾಜರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ತರಹ ತೊಂದರೆಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ತಾವುಗಳು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ, ಮಾನ್ಯ ಶಾಸಕರುಗಳು ಅಗಲೀ ಅಥವಾ ಅಯಾಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಕನ್‌ಸ್ಟಾಬಲ್ಸ್ ಪೊಲೀಸ್ ಆಫೀಸರನ ಅಂತನಾಗಲೀ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಇದ್ದರೆ, ಅಡಲ್ಟ್‌ರೇಷನ್ ನಡೆಸುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥವರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇದ್ದ ನೆನಮಗೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರಪದಾರ್ಥವಿದೆ. ಜನತೆಗೆ ಯಾವ ಅನುಕೂಲವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀ ರಾಮದೇವ್ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಕಿ ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಗೋಧಿಯನ್ನು ಲೋಕಲ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೂ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಯಾರು ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕೆಲವುಕಡೆ ಬೋಗಸ್ ಕಾರ್ಡುಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣ ನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ರಾಮದೇವ್ ಅವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಕನ್‌ಸ್ಟಾಬಲ್ಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ, ಆ ಮೂಲಕ ಈ ಬೋಗಸ್ ಕಾರ್ಡುಗಳು ಮತ್ತು ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕೊಡುವುದು, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

5-00 P.M.

ಶ್ರೀಮತಿ ಅನಸೂಯಾ ಗಡಾನನಶರ್ಮ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಕಡೆ ತಿಂಗಳ ಕೋಟಾ ವನ್ನು ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗ ತಿಂಗಳ ಕೋಟಾವನ್ನು ಅದರ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ತಾರೀಖು ಎಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ. ಎರಡು ದಿವಸ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೆ ಸಕ್ಕರೆ, ಅಕ್ಕಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕಾರಣ ತಾವು ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಜಾಂಶವಿದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆದು ಈ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವಾರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಂಟ್ರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂಟ್ರಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಆಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ಸಹ ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣ ನವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೆಗ್ಗಣಗಳಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ನಷ್ಟ ೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅರ್ಧ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಗಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಾನು ಈ ಗೋಡೌನ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಅವರನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಯ ನ್ಯೂನತೆಗಳೇ ನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಗೋಡೌನ್‌ಗಳು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಯಾವ ಅಕ್ಕಿಯೂ ಕೆಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ದೂರ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಗೋಡೌನ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ನನಗೆ ಕಾಲ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರೇಷನ್ ಡಿಪೋವನ್ನು ನೋಡಿ, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಅಕ್ಕಿ ಅಥವಾ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ೨-೩ ಪರ್ಸೆಂಟಿನಷ್ಟು ಇಲಿಬಿಚಿಗೆ ಇರು ತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಸಂಕೇಶ್ವರ ಇಲ್ಲವೇ ಹೊಸಪೇಟೆಯಿಂದ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಂಡ್ಯದ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ದೂರದ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬದಲು ಆಯಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿ ದೂರದಿಂದ ತರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ಕಾಲಾವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಸನದ ವಿಚಾರ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನಾನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇರುವುದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಯಲ್ಲಿ. ಆದಕಾರಣ ಅವರು ಲಿಮಿ ಸಕ್ಕರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಆರ್ಡರನ್ನು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಬೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವರಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೈನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸರಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ ಸೂಮರ್ ಪೊಟೆಕ್ಷನ್ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಒಂದು ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಫಲದಾಯಕವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ನಾವು ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ನಡೆಸಲು ಸ್ಥಳ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಹಿಡಿದು ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಊಟ ಹಾಕಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಬರುವಂತೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಜನರು ಬರದಿದ್ದರೆ ನಾವೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಂದವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು, ನಾವು ಸಹ ಮಾತನಾಡಿ, ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷೊಟರಿ ಬಾಡಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಓದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ನಾನೂ ಅಷ್ಟೇ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಸಕ್ಕರೆಯ ಹಂಚಿಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಯಾಕೋ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಅವರು ಜನರಿಗೆ ಹಂಚಲು ೧೦ ಗಾಡಿ ಸಕ್ಕರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗಾಡಿ ಸಕ್ಕರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಮಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೂ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚುವ ಬಗ್ಗೆ ಜರೂರಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಜರೂರಾಗಿ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳಿದ್ದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಂಥ ಕಲ್ಲು ಒಡೆಯುವ ಒಡ್ಡರು ಕಲ್ಲನ್ನು ಒಡೆಯಲು ಅನುಮತಿಗಾಗಿ ಈಗ ಡಿವಿಜನ್‌ಲ್ ಫಾರ್‌ಸ್ಟ್ರಿ ಆಫೀಸರ್ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ರೇಂಜ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಬದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಇದು ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಅನಂತರ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲ್ಲಾಯ.—ಈಗ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ದರ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರು ಕಬ್ಬನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬಿಜಾಪುರ ದಾವಣಗೆರೆ ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬೆಳೆದ ಕಬ್ಬು ಒಣಗಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಆಗಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ತಮ್ಮ ಗವ ನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಬಂದಿದ್ದರೆ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಗಾರರನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ತೀವ್ರವಾದಂಥ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ನಿಮ್ಮ ಸಂಕಟ ಮತ್ತು ದುಃಖದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಸಹ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ನಿಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಲವಾರು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಹತ್ತಿರ ದಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಿಜವಾದಂಥ ಮಾತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘ ವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಏನು ಕೇಳಿದರೂ ಹಳೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರಾನುಭೋಗ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ, ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಮಿಠಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೋಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವರು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಕಷ್ಟ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಮೊದಲ ಜಾಗಗಳು. ನಮ್ಮ ತಾಲೂಕಿನ ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಸಕ್ಕರೆ ಹಂಚುವ ಸಲುವಾಗಿ ೩೫೦ ಮೂಟೆ ಸಕ್ಕರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿ ಗಳಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಹತ್ತು ಮೂಟೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಎಂಟು ಮೂಟೆ ಆಗಲೇ ಹೊಡೆದು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ, ಈಗ ಏನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಸಕ್ಕರೆ ಹಂಚುವ ಸೊಸೈಟಿ ಯವರು ಬಿಲ್ ತಂದು ತಹಶೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ತೋರಿಸಿ, ಅವರ ಲಾಯಲ್ಟೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ತಲುಪುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೊಡೆಯುವುದ ಕ್ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಜನತಾದವರು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಅಂತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಹಿಡೀತಾರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಹೊಡೀತ್ತಿದ್ದು, ಅಂತ ಜನತಾದವರು ಹಿಡೀತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಾದ್ಯದು ಕೇಜಿ ಸಕ್ಕರೆ ಮಾತ್ರ ಹೊಡೆಯಬಹುದು. ಇಂಥಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ತರಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೋಟೆಲು ಹಾಗೂ ಮಿಠಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ನೇರ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದಾಗ ಇಂಥಾ ಪರಿಣಾಮ ಬರಬಹುದೆಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿ ಸಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಕೊರತೆಗಳು ಏನಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೂ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಕಾರ್ಡಿನ ಮೂಲಕ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಕ್ಕರೆಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೂರನೆ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಈಗ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಸಕ್ಕರೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಮೊದಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಕೋಟಾ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತುರ್ತು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕವರು, ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಂದಾವರ್ತಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವೇನಾದರೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬೇಡಿ...

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಮೊದಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೋಟಾವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದು

ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಕ್ಕರೆಗೇನೂ ಇಂದು ಅಭಾವವಿಲ್ಲ, ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಂಕ್ಷೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೇಜ್ ಸಕ್ಕರೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ದರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೋಟಾವನ್ನು ನಗರದ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಎನ್ನುವುದು ಮನವಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ವಿತರಣೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಒಬ್ಬ ವಯಸ್ಕನಿಗೆ ಇಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಕೋಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೂ, ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಕ್ಕರೆ ಕೋಟಾ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದಕ್ಕವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ, ಇದೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಕೈಲಿದೆ. ಮತ್ತೆ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಸರಿ ಹೋದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟ, ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನನ್ನ ತಪ್ಪಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್ —ಸಕ್ಕರೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಿದೆ, ಇದು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದ ವಿಚಾರವಲ್ಲ ಸಕ್ಕರೆ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರಟ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದಿರುವುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಪ್ರಭಾವವೋ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳ ಒತ್ತಾಯವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಇದರಿಂದ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುವವನಿಗೂ ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆ ಬಳಕೆದಾರನಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ: ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ, ಲೇವಿ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಉತ್ತರ ಬಂಡವೇಲೆ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ, ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನೊಡನೆ ನಿವೃತ್ತ ಬಂದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಕಾಳಮಾರೀಗೌಡ.—ಫೆಡರೇಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ಲೇವಿ ಭತ್ಯವನ್ನು ಪೈಕ್ಯೂರಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ, ಭತ್ತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜೊಳ್ಳು ಬಂತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳೂ ಇವೆ. ಈ ರೀತಿ ನಷ್ಟವಾಗುವುದನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆಯೇ? ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ತುಂಬತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಹುಡುಕಿದರೂ ಇಲ್ಲ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಪರ್ಸೆಂಟನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟೀರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್. ಬಾಚೇಗೌಡ.—ಲೇವಿ ರೇಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಿದೆಯೇ? ತಾವು ರೈತರ ಮನೆಯಿಂದ ಬುದಿರುವ ಸಹಿವರು, ತಾವು ರೈತರ ತೊಂದರೆಯನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ಲೇವಿ ರೇಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವಿರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಲೇವಿ ಕೊಟ್ಟೀ ತೀರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾವು ಲೇವಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ, ಆದರೆ ನೀವು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ರೈತರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಭತ್ತ ಇದೆ, ಆದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೇಟ್ ಇಲ್ಲ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೇಟ್ ಇದ್ದಾಗ ತಹಶೀಲ್ದಾರರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪೋಲಿಸಿನವರಿಗೂ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗೂ ನುಗ್ಗಿ ಲೇವಿ ವಸೂಲಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಓಡಾಡಿದ್ದೇ ಓಡಾಡಿದ್ದು. ಈಗ ಹೊರಗಡೆ ರೇಟ್ ಇಲ್ಲ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಳಿದಷ್ಟು ಲೇವಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರು ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಲೇವಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ, ಆದರೆ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ನಾನು ಈ ಖಾತೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಒಂದು ಕ್ಷಿಂಟಾಲಿಗೆ ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ದಾವಣಗೆರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೆವಿ ಭತ್ತ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಲೆವಿ ರೇಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಹಸ್ರ ಕ್ಷಿಂಟಾಲ್ ಭತ್ತ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಅದರ ಸಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ್ ಅವರು ಹಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಂತಾಯಿತು. ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ನೀಡಿದಂಥ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಅದು ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆಯಿಂದ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಖಾತೆಯಿಂದ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅದುದರಿಂದ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಲಾಭ ತೋರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಇದು ಮರಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯಿಂದ ಹಣ ಬರುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂಟೇಷನ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ನೂರು ವರ್ಷದ ಟೀಕೆವುಡು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ೫೦೦ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಇದೆ ೧೦ ರಿಂದ ೫ ವರ್ಷದವರೆಗಿರುವ ಟೀಕೆವುಡು ೫೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಇದೆ. ೧೦ ವರ್ಷದ್ದು ೫೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಇದೆ, ೧೦ ರಿಂದ ೨೦ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಇರುವುದು ೬೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಇದೆ. ೨೦ ರಿಂದ ೩೦ ವರ್ಷದವರೆಗಿನದು ೫೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಇದೆ. ೫೦ ರಿಂದ ೮೦ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೆ ಇರತಕ್ಕವುಗಳು ೬೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಾಭ ಇದೆ. ಇದರ ವರ್ಮವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹ ನಾನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಲೆಕ್ಕ ಅಡಿಗೆ ಒಂದು ಮರವನ್ನು ನೆಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ನೀರು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ, ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹ ಮರಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ ನಮ್ಮ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಫಾರೆಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಒಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕ ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಶಾಸಕರನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ, ಹಾಗೆ ತೋರಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ರೀತಿ ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಮಾಡಿತಕ್ಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಹಿಂದೆ ಎರಡು ಸಾರಿ ಪ್ಯೋಗ್ರಾಮ್ ಕೊಟ್ಟು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಪ್ಯೋಗ್ರಾಮ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಾರದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣನವರೊಬ್ಬರನ್ನೇ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ. ಮರಗಳಿಗೆ ೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮೇಲೆ ಫಿಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ೧೨ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಎರಡು ಸಲ ಫಿನಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೧೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಾಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಮರಗಳಿಗೆ ೨೫ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ೪೦ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಫಿನಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮರಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ಫಿನಿಂಗ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ೮೦ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾನ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಾಭ ಇದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಇದೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪ್ರಾನ್ಟೇಷನ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ೬೨ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಡಿಯವರೂ ಸಹ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ೪೦ ಇಂಚು ಮಳೆ ಬೀಳತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀಲಗಿರಿ ಮರ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಇರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದು ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವರು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ೧೨ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಬೇಕು. ಇದು ಬಹಳ ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಮರಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಆಶೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ನೀಲಗಿರಿ ಮರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಮಾತನಾಡಿ ೪೦ ಇಂಚು ಮಳೆ ಏರುವ ಕಡೆ ನೀಲಗಿರಿ

ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವರು ೫೦ ಇಂಚಿನವರೆಗೂ ಮಳೆ ಬರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೂ ಅವರಿಗೂ ವಾದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳು ಇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊಡ ಇದೆ.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—National minimum of forest has been laid down. We are far below the minimum that is required. It is about 15% or 16% and that percentage has not increased in the last four years. What steps are taken to increase the Percentage? There is no point in telling so many trees have been planted and so many are cut. In order to have ecological balance a minimum percentage of forest plantation is necessary. What is the policy that the Government has laid down and how far you are able to achieve physical target? I know you have spent so much money every year but what is the physical target achieved and how much land is brought under forest every year?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಮನನೀಯವಾದದ್ದೆ. ಅರಣ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ೩೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ, ೨೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ, ೧೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಜಮೀನನ್ನು ನಾವು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಇದು ಸರಿಯೇ? ಹೀಗೆ ನಾವು ಕಷ್ಟಪರಿಸಿ ತಿ ಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿರುವ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಅನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದರೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಏರಿಯಾ ಸಬ್ ವರ್ಷನ್ ಆಗಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಯಾವುವು ಇವೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗ ಕೊಡಿ ಜಮೀನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಜಮೀನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಿಜರ್ವಾಯರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಮುಳುಗಡೆ ಯಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಲೈನ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ಮೈಲಿ ಕೆಳಗಡೆ ಮರಗಿಡಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ೩೩.೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇರಬೇಕು. ಆಲ್ ಡಿಯೂ ಆವರೇಜ್ ಪ್ರಕಾರ ೨೩ ಪರ್ಸೆಂಟಾದರೂ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಉಳುವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನಾದರೂ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಇದೆಯೇ? ಇರುವ ಮರವನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಾರೆಯೋ ಏನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾನೂನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಇರತಕ್ಕ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ತನ್ನ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ನಿಜವಾದ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಣವೆನೋ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ ಇದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರೀಕೃತವಾಗಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಶಾಸ್ತ್ರೀಕೃತವಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಕೃತವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೈ ಎತ್ತು ವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಎನ್‌ಕ್ರೋಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಬ್‌ಕಮಿಟಿಯು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ೩ ಎಕರೆ, ೫ ಎಕರೆ, ೧೦ ಎಕರೆ, ೧೫ ಎಕರೆ ಹೀಗೆ ಎನ್‌ಕ್ರೋಚ್ ಮಾಡಿರುವಂಥಾದ್ದು ಇದೆ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಒಳಗಡೆ ಇರುವವರನ್ನು ಹೋರಗೆ ಹಾಕಿ ಅವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಆಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಜನ ಓಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಜಾಗವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೋರಿಸಿದರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿಸವರಿಗೆ ಸರ್ಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದವರೇ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು.

5-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ನಾವು ಒಂದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪಾರ್ಕ್‌ನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ದೈವ. ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗಬೇಕು. ಒಂದು ದಿವಸ ನಿಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಆಗ ತಾವು ಏನು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ಪಾರ್ಕ್‌ನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ವನ್ಯ ಮೃಗಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಲಿಕ್ಕಿದ್ದು ಒಂದೇ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಾಣಿ. ಅದೇ ಖಡ್ಗ ಮೃಗ. ಈ ಖಡ್ಗ ಮೃಗವನ್ನು ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಜರ್ವನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ದ್ವಾರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರ ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಎರಡೂ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ತಾವು ಈ ಖಡ್ಗ ಮೃಗ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಬಹುದೇ ಹೊರತು ಕೈಯಿಂದ ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅದು ಎಂಥಾ ಪ್ರಾಣಿಯೋ ಏನೋ, ಅದರ ಮೈಮೇಲಿರುವುದು ಚರ್ಮಪೂವೆ ಕಬ್ಬಿಣಪೂವೆ ಗೂತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮಗಿರುವುದು ಅದೊಂದೇ ಮೃಗ. ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾರಬೇಕೆಂದು ತಮಗೆ ಇಷ್ಟವಿದ್ದರೆ ಮಾರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ರೆವಲ್ಯೂಷನ್ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ನೋಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಅದು ತಂದೆ ತಾಯಿ ಇಲ್ಲದ ಮರಿ. ನಾನು ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿ ಆ ಮರಿಯನ್ನು ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದು ಬೇಸಿನೋಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಬೋನಿ ನೋಳಿಗೆ ಮಾಂಸ ಇಟ್ಟು ಕೂಡಿದಾಕೆಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅದಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಮತೆ ಇದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಅದು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟಿರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಈಗ ಅವರು ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಇದಕ್ಕೆ ಮರಿ ಆಗುತ್ತವೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಈ ಮೃಗದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಗೆ ಹೇಳಲಿ? ಈ ಮೃಗಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈಗ ಅವರು ಎ ಪೂವಾ ಮೃಗ, ೨ ಹಿರಂಗಿ.ಟಂ, ೨ ಹಯನಾ ಮಂಕೀಸ್ ೨ ಕೊಲಂಬೋ, ಮಂಕೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಯಾವುದೋ ಎರಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಕ್ಯೂರೇಟರ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಲಿಗೇಷನ್ ಇವೆ. ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಸೌದವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೀ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬೇ ಹೊರತು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಏನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದೇರೀತಿ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಜನ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ದಾಂಡೇಲಿ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಸ್ ಇತ್ತು. ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಮಿಲ್‌ಗೆ ೧ ಟನ್‌ಗೆ ೧ ರೂಪಾಯಿ ರಂತೆ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ೧೫ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು. ಈಗ ಅಂದರೆ ನಾನು ಬಂದಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಜಾಗ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ನೀವೇ ಬೆಳೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ಈಗಿರುವ ೧೫ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಎಂದು. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಇದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಅದನ್ನು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹರಿಹರ ಪಾಲಿಫೈಬರ್‌ಗೆ ೨೫ ರೂಪಾಯಿ ರೇಟಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದು ದನ್ನು ೩೫ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಈ ಮರಗಳನ್ನು ಅವರೇ ಕಡಿದುಕೊಂಡು ಅವರೇ ಸವರೆ, ಲಾರಿಗಳಲ್ಲೂ ಅವರೇ ಸಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ದಿನಕಳೆದಂತೆ ನಮ್ಮ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಯೂಕಲಿಪ್ಟಸ್ ಮರಗಳನ್ನು ಕೋಲಾರ, ತುಮಕೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸೌದೆಗಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಭಾಕರ್ ತೇಲ್ಕುರ್‌ವರು ತಮ್ಮ ಕಡೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೌದೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ೫ ಡಿಪೋ ಒಪನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಡಿಪೋ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ೬೦ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಕೀ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬಡಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಸ್ಕಂ ಏರಿಯಾಗಲಿ, ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಪೋ ತೆರದು ಅದಷ್ಟು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ನಿಜಾಂಶಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತು. ಅಲ್ಲಿ ೫೦ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಒಟ್ಟಾಗಿಯೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮೈಸೂರು ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಸ್‌ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೊದಲು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯದಿಂದ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಈಗ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಬೇಡಿ. ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಯಾರಾದರೂ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಮೊದಲು ನನಗೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಿ. ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ರಾ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರಂಜಪ್ಪ.—ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆಗೆ ಸೌದೆ ಬೇಕಾದರೆ ಚಾಮರಾಜನಗರದಿಂದ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ತರಬೇಕಾದರೆ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆ ಲಾರಿಗಳು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸೌದೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಗದೆ ಜನರು ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆಗೆ ಸೌದೆ ಕೊಡುವುದು ಏನೂ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಈ ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆಗೆ ಸೌದೆ ಕೊಡುವುದು ನನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ರಾಮು.—ನೀವು ಕ್ಲಾಂಟಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ನಾನು ವ್ಯವಸಾಯ ವಂಶಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಹಿಂದೆ ಜಮೀನನ್ನು ಎ. ಬಿ. ಸಿ. ಡಿ. ಎಂದು ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಈಗ ಸಿ ಮತ್ತು ಡಿ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸೌದೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಮರ ನೆಟ್ಟು ಸೌದೆಯನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕು. ಕಡೇಪಕ್ಷ ರ ವರ್ಷವಾದರೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುವರೆಗೂ ಈಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸರಿದೂಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ;

ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ ತೇಲ್ಕರ್.—ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬೀದರ್, ರಾಯಚೂರ್ ಕಡೆಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ರಾಯಚೂರು ಬೀದರ್, ಈ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೌದೆಗೆ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ವರ್ಷ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಛಗಿ ಲಕ್ಷ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಉಳಿಸಿದಹಾಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಸಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಚೌಡಯ್ಯ.—ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ:

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಮಿಡಿತವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಗಿಡ ಬೆಳೆಯುತ್ತೂ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂತ ಅವರಿಗೆ ಅನುಮಾನ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ನಾನೂ ತಮ್ಮಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಾಸಕನಾಗಿದ್ದಾಗ ನನಗೂ ಅದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇತ್ತು. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟದ್ದೂ ಇರುತ್ತೆ, ಒಳ್ಳೆದೂ ಇರುತ್ತೆ. ಸುಗಂಧವಾದ ಹಣ್ಣು ಇರುತ್ತದೆ, ಕೆಟ್ಟ ಹಣ್ಣು ಇರುತ್ತದೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಮರಗಳೂ ಇರುತ್ತೆ, ತುಳಿದರೆ ಸಾಯುವ ಗಿಡಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮತ್ತು ಗಂಧದ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೆಮೆರ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ೨೦, ೨೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ, ಚೆಕಿಂಗ್ ಗೇಟ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆರ್. ಎಫ್. ಓ.ಗೆ ರಾಮಣ್ಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ವಾಕಿಟಾಕಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ವೈರ್‌ಲೆಸ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಸೌಲಭ್ಯ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದ್ದಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಜಾಗೃತ ಬದಗಿದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸುಮಾರು ೧೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಶ್ರೀಗಂಧವನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಸ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ೭೨ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಲಾರಿಗಳನ್ನು, ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ನಾವು ಮಾಡಿರುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾದರೂ ನೀವು ಹೇಳಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಾದದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಹಾಸನದ ರೇಂಜ್ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಲಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಓಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಘರ್ಷಣೆಯಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಮಂಗಳೂರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ೩೦ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗ ಅವನು ಪ್ರಾಣದ ಮೇಲೆ ಆಸೆಯನ್ನೂ ಇಡದೆ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮೆಚ್ಚಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಕೊನೆಗೆ ಅವರು ೩೫೦ ಕೆ.ಜಿ.ಯಷ್ಟು ಗಂಧದ ಮರವನ್ನು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಹೊರಟುಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ದಿಗಿಲಾಚೆಟ್ಟು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನೂ ನೋಡದೆ ೩೫೦ ಕೆ.ಜಿ.ಯಷ್ಟು ಗಂಧದಮರವನ್ನು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಇಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ: ಕೆಟ್ಟವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಆದಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಬಿದ್ದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ವಿ. ಎಂ. ಘಾಡಿಯವರು ಗಾಡ್‌ಗಳನ್ನು ಗರುಡಾಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ನೀವು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಲದು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದರೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಸತ್ತಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ;

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ — ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಶಿಕ್ಷೆ ಕಠಿಣವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಮಡಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಶ್ರಮ ಪಡಬೇಕು. ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲ್ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವವರು ಹಣವಂತರೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ತಯಾರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಜೀವುಗಳು ೧೨೦ ಮೈಲಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜೀವುಗಳನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಸ್ಪಾಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೊಸ ಜೀಪ್ ಕೊಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಹಕಾರವಿದ್ದರೆ ಈ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಲಾಯ — ತಾವು ಸಾಹಸಪಟ್ಟು ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರವನ್ನು ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತರುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ೬ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ೧೦ ಕೇಸನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದು ಆ ಕೇಸ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವನು ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆದಾರರನ್ನು ಹಿಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ — ಹಾಗೇನಾದರೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪು ನನ್ನದೇ ಇರಬೇಕು. ಯಾರೋ ಮಹನೀಯರು ಇಲ್ಲಿರುವವರು ಒಂದು ಏನೋ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ, ಇವರ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ, ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಲಾಯ — ಎರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕಡೆಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ:

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಚೌಡಯ್ಯ — ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಲ, ಬೇವು, ಮತ್ತಿತರ ಮರಗಳನ್ನು ೪೦-೫೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ತಂದು ಕೊಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ಪರ್ಮಿಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಗ್ರಾಮದ ನಕಾಶೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅದು ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್ ಹಾಗೂ ತಹಶೀಲ್ದಾರರ ಮುಖೇನ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ — ಕಷ್ಟವಾದ ಕೆಲಸವೇನೋ ಹೌದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ತತ್ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಬಂದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಬೇಗ ಪರ್ಮಿಟ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಒಂದು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ೨೦ ಮರಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಆಸೆ. ಜಮೀನನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಎಕರೆಗೆ ೨೦ ಮರಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನಿಬಂಧನೆ ಹಾಕಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ — ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ಕ್ವಾರಿಟಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿ; ಮಧ್ಯ ಮಧ್ಯೆ ಕ್ವಾರಿಟಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿದರೆ ಇವತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ದಿವ್ಯಾಂಡ್ ಪಾಸಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ — ಆ ಕಡೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೈಟೆನ್ಷನ್ ವೈರ್ ಹೋಗುವ ಕೆಲವು ಕಡೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಿ, ಪರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕತ್ತಾಳಿಯನ್ನು ಬೆಳೆದು, ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೌಧೆಯನ್ನು ತಂದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಜನಕ್ಕೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೊದಗಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ, ಆ ಜನ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಲವಾರು ಕಡೆ ಕತ್ತಾಳಿಯನ್ನು ನೆಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಜಮೀನನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ದನಗಳನ್ನು ಹುಲಿ ತಿಂದರೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಿಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಡಿ. ಎಫ್. ಒ. ಗೆ ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ, ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ ಸರ್ವೇಟರ್‌ಗೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, ಸಿ. ಸಿ. ಎಫ್. ಗೆ ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ

ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಸಹಸ್ರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೂಲಿ ಗಾರರಿಗೆ ಪ್ರಾವಿಡೆಂಟ್ ಫಂಡ್ ವಿತರಣೆಯಾಗದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ಜಾಗೃತ ವಿತರಣೆ ಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವರವರು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಏಕೆ ನ್ಯಾಷನಲೈಸ್ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ತತ್ವ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಏನಾದರೂ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಂಡವಾಳ ಎಷ್ಟು ಬೇಕು, ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ಅಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲೈಯನ್ಸ್ ಸಬಾರಿ ಎಂದು ಇದೆ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಾರ್ಬಿಯವರ ಸಬಾರಿ ಎಂದು ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಜಿಂಕೆ, ಸಂಬಾ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಹಾವುಗಳಿರುವುದು ಒಂದು ವಿಭಾಗವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವು ಗಳೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಇದ್ದರೆ ಈ ವರ್ಷವೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ತೇಲಾಕರರವರ ಹೇಳಿದರು ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ಶೇಕಡ ೪ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಇದೆ ಎಂದು. ಅದು ದುರದೃಷ್ಟ. ಅಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೪ರಷ್ಟು ಇದ್ದರೆ ಬೀದರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೨.೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಗೇಮ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಚುಯರಿ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿ ದ್ದಾರೆ. ಅದು ಚಿಂಟೋಳಿಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಏರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯೂ ಪ್ರಾಂಟೇಷನ್ ವರ್ಕ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ ನಾನು ಕೆರೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಜಾಲಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೆರೆ ತುಂಬಿ ದಾಗಿ ೮ ದಿನ ಮಾತ್ರ ನೀರು ಇರುತ್ತದೆ, ನಂತರ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಜಾಲಿ ಸಸಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಾಳಾಗದೇ ಇರತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಕೆರೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ನೆಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸೋಷಿಯಲ್ ಫಾರೆಸ್ಟನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಉಸ್ತುವಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದರಿಂದ ಬಂದ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಕಳೆದು ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಇದಕ್ಕೆ ನೂರಾರು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿರುವ ಮುಂದೆ ಬಂದಿ ದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸುವಾಗ, ಸೌಧಿಗೆ ಯಾವ ಜಾತಿ ಮರ ಬೇಕು, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಯಾವುದು ಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಏರಿಯ ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪಿಂಗ್ ವಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಾನಿಂಗ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಇರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಯಾಯ ಜಾತಿಯ ಮರಗಳನ್ನು ಆಯಾಯ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಾರದೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ದೊರೆಯು ತ್ತದೆ. ಕತ್ತಾಳಿ, ಬಂಜು ಇತ್ಯಾದಿ ೨೫ ಇಂಚು ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ರೈತ ನಿಗೆ ಇದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂಬ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ಅದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸಫಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ನರ್ಸರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀಲಗಿರಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹುಣಸೆ, ಹೊನ್ನೆ, ನೇರಳೆ, ಬೇವು ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲ ಸಸಿಗಳು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಇದ್ದರೆ ೩ ಲಕ್ಷ ನೀಲಗಿರಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು (೧ : ೩) ನರ್ಸರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಗಾರ್ಡ್ಸ್ ಆದವನು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೀಜಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಯಾವುದೇ ಜಾತಿಯ ಗಿಡಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಆಯಾಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಡಿಪಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬೀಜಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಹಾಕಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಏಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ೧ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆ ಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹತ್ತಾರು ಗಂಧದ ಮರಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಇರುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕ್ಲಬ್ಬುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನೂರಾರು ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರಗಳು ಇರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹತ್ತಾರು ಸಸಿಗಳು ಇರಬೇಕು. ರೈತರು ಏಕೆ ಈ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆ ರೀತಿ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನಾವು ಕನ್‌ಸಕ್ಷನ್ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು

ಹೇಳುವ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬುಬು, ನೀಲಗಿರಿ, ಟೇಕ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಯಾವ ಮರವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ನೆಡಬೇಕಾದರೂ ಕನ್‌ಸೆಕ್ಷನ್. ಶ್ರೀ ಗಂಧದ ಕನ್‌ಸೆಕ್ಷನ್ ಕೇಳಿದರೆಂತೂ ನಿಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟೆನ್ಗೆ ೬೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ನಾವು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ೧೫ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಯಾವ ಧರ್ಮ ?

6-00 ಪಿ. ಎಂ.

ನಮ್ಮ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಟ್‌ರವರು ಈಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ, ಇದು ಯಾವ ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ, ಇದು ಯಾವ ಕುರಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು. ರೈತನು ತನ್ನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಡಿಯುವ ಛಾರ್ಜ್ ಬೇಳುತ್ತದೆ ಕಡಿದಾದ ಮೇಲೆ ಸಾಗಿಸುವ ಛಾರ್ಜ್ ಬೇಳುತ್ತದೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಛಾರ್ಜ್ ಬೇಳುವಾಗ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೇಟು ಏನು ಬರುತ್ತದೋ ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಧ ರೇಟನ್ನು ದರೂ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಇದೇನು ಅನ್ಯಾಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏನಂದರೆ ನಮಗೆ ಏನು ರೇಟು ಬರುತ್ತದೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಅವರು ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ನೀವು ಶಿಪಾರಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರೇಟು ಬಂದರೆ ರೈತನು ತನ್ನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸಸಿಯನ್ನು ದನ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಕೆ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡಬೇಕಾದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥಾದ್ದು ಹೋಸ್ಟ್ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ನೋಡರೆ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕೊಟ್ಟಾಂತರ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡಬಹುದು. ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಇದನ್ನು ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಆಗಿ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿದರೆ ರೈತನು ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಲ್ಲದೆ ಇದರಿಂದ ಅವರ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂದತ್ತೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾವು ಈವಾಗ ೫೦ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಕಾಲಕ್ಕೆ ೩೦ ವರ್ಷವಾದ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ ಇದರಿಂದ ೩೦ ಸಹಸ್ರ ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬಹಳ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಗಂಧದ ಮರವನ್ನು ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವಂಥಾ ಸ್ವಗ್ಗರಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಫೋರ್ಡ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರೈತರು ಅವರ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ಒಂದು ಎಕನಾಮಿಕ್ ಕಂಡೀಷನ್ ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶೀರನಾಥ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರು ನನ್ನ ಆಶ್ರಿತರು. ನಾನು ಈ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅವರು ಬಹಳ ಸಂಕಟಪಟ್ಟರು. ನಾನು ಏನು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶೀರನಾಥ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರಂಥಾ ಹುಲಿ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಏತಕ್ಕೆ ನಡೆಸಬಾರದು ಅನ್ನುವ ಒಂದು ಆಸೆಯಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸುವ ನಂಬಿಕೆಯೂ ಸಹ ನನಗೆ ಇದೆ. ಯಾರು ಒತ್ತಡ ತಂದರೂ ಸಹ ಯಾರಾರೂ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದಾರೋ ಅವರನ್ನು ಖಂಡಿತಾ ತೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರಿಗೂ ನಾನು ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲಾ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಭೂಮಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರೀಲೀಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಮಹಾಸಭೆಯ ನಿರ್ಣಯ ಆಗಬೇಕು ಅಂತ ಇದೆ. ಅನಂತರ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲಾ. ಭೂಮಿ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ರೈತ ನನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಗೋಡಂಬಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಅದಕ್ಕೆ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಷ್ಟು ಸಸಿಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ನೆಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಯೋಜನ ಕಾರಿಯಾದಂಥಾ, ಉತ್ತಮವಾಗಂಥಾ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶೀರನಾಥಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರವರೂ ಗೋಬರ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ. ಇದನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ನವೀನ ರೀತಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ೩೦ ಮಂದಿ ಜನಗಳು ಮತ್ತು ೧೦ ದಿನಗಳು ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಇದನ್ನು ಬಾಧಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗದವರಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಪ್ರಚಾರ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಸಾಲ ಕೊಡುವಂಥಾ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಈಗ ಕೊಡುವ ಹಣ ಸಾಲದ ನಾವು ೫೦ಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅವರು ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ನೋಡಿ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಾಡುಕುರುಬರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಜನರ ಕೊಪ್ಪಟೆಗಳು ಇವೆ, ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಬೇರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಟೆಂಡರ್ ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇವರಿಗೆ ಅದೇ ರೀತಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾಡುಕುರುಬರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಕುರುಬರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವ ಒಂದು ಪ ವಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರುಗಳು ಇರುವ ಕಡೆ ಅವರ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಗಾಗಿ ಪ್ರೊಮೋಟ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಮಿಡಲ್‌ಸ್ಕೂಲ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಬಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕು. ಇವರು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬಾಬುರಾಜನಗರದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಜನ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಅವರಿಗೆ ಏನೇನು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರಸ್ತೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರ್ವೆ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇದೆ. ಅವರು ಇದನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಿಂಡಿತ್‌ವಾಗಿಯೂ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಇದೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಮಗ್ಗಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಪಿ. ದಬ್ಬು. ದಿ.ಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶೀರನಾಥಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರವರೂ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು ಅದೇನೆಂದರೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪಾರ್ಕ್‌ಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಬದಲು ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಬರೇ ಮರಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ ಎಂದು. ಬಿಂಡಿತ್‌ವಾಗಿಯೂ ಅದು ನನಗೆ ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ. ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಹಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಮರಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪಾರ್ಕ್‌ಗೆ ಹೋಗುವ ಕಡೆ ಹಾಕಿ, ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಡಿ, ತಮಗೆ ಒಪ್ಪುವಂಥಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟದ ಬಳಿ ಅನೆಗಳ ಕಾಟ ಇದೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಅವರಿಗೆ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಫ್ಲೊಟಿಕ್ಸ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು. ಅವರು ಆ ಅನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಜನ ಏನಾದರೂ ಸತ್ತರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಆ ಜನಗಳು ಸಾಯುವುದೂ ಬೇಡ, ನಾವು ಕೊಡುವುದೂ ಬೇಡ. ತಮಗೆ

ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟರ್ ಆಫ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಒಬ್ಬರು ಸೇಲಂ ನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಈ ಒಂದು ಕಾಡಾನೇ ಫೋಟೋ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಕೂತೂಹಲದಿಂದ ಫೋಟೋ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅದು ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಫೋಟೋ ತೆಗೆಯ ಬಹುದಲ್ಲವೆಂದು ಒಂದು ಆಸೆಯಿಂದ ಆನೆ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಫೋಟೋವನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರು. ಕೊನೆಗೆ ಅದರ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಬಂದಬಿಟ್ಟು ಬಿದ್ದು, ಅಲ್ಲೇ ಸತ್ತನು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಏತಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಡ ಸ್ವಾಮಿ, ರೈತ ಫಸಲು ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವನು ಆನೆ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಏನಾದರೂ ಸತ್ತರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಅಂಥಾದಕ್ಕೆ ನೋಡೋಣ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಒಂದು ಆನೆ ಸತ್ತು ಹೋದರೆ ಮಾವುತನಿಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, ಅದು ನಿಜ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಒಂದು ಆನೆಯನ್ನು ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಯಾರು ರೂಢಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಮಾತನ್ನೇ ಆನೆ ಕೇಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ಅದು ಒಂದು ವೇಳೆ ಏನಾದರೂ ಸತ್ತು ಹೋದರೆ ಆಗ ಮಾವುತನಿಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅವನನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ಏನೂ ತೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಆನೆಯನ್ನು ತಂದಾದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಅವನು ಪಳಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಇದು ಅಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಆದುದರಿಂದ ಅಂಥಾ ಮಾವುತರನ್ನು ಕೆಲಸ ದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಕೊಡಬಲ್ಲೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಮೂರ್ಮಲ್ ಸಾಮಿಲ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರು, ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನೇ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವು ಏನಾದರೂ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಯೂನಿಯನ್ ಲೀಡರ್ಸ್ ಅಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಒಂದು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಇನ್ನು ಓತಿಗಳು ಇಂಪ್ರೂವ್ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನೇ ಮಂಜಿಸುವುದಾಗಿ ಎಚ್ ರಿಕೆ ಕೋಟ್ನು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಓ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅದರ ಮಾಲೀಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರವರ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮರವನ್ನು ರವಾನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ೧೯೪೫ರಲ್ಲಿಯೇ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಅದರ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಂ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಿನಿಮಂ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ನಮಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು, ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨,೫೦೦ ಟನ್ ತೆಗೆ ಯಲೇ ಬೇಕೆಂದು ಇದೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಈಗ ತೆಗೆಯುವುದು ಕಷ್ಟ ಆ ಪೀರಿಯಡ್ ಕೂಡ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮ್ಯಾಜ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯವರಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕೂಡ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಅದು ಏನಂದರೆ ಒಂದು ಮರವನ್ನು ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಮರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೋ ಅಷ್ಟು ಬಾಡಿಗೆ ಅವರು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಣ್ಣ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದರಿಂದ ಲೀಗಲ್ ಒಪಿನಿಯನ್ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳವರಿಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಮೇಲೆ ಪ್ಲೇಟ್ ಫ್ರೇಂ ವರ್ಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು, ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಎನ್ನೋ ನ್ಯಾಯವೇ. ಆದರೆ ನಾನು ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ದೊಳಗೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಪಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ನಿಜ, ಅವರು ಬೇಕಾದರೆ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರ ಶೇಖರವರರು ಕೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರನ್ನು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯವರನ್ನು, ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ

ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರದೊಳೆ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡೋಣ. ಆ ಬಂದುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಇವರ ಮೇಲೆ ಅವರು ಬತ್ತಾಯ ಹಾಕಬಾರದೆಂದು ಅವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರನ್‌ರವರು ಬಂದು ಈ ನಗರ ಹೊಳೆ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅವರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರಾಜ್ ಕಮಲ್ ಆರ್ಟ್ಸ್—ಬೆಂಗಳೂರು. ಅವರ ಪೂರ್ವಿಕರು ತಂದೆ, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪರವರೆಲ್ಲರೂ ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದವರೇ. ಅವರಿಗೂ ನಿಮಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧವಿದೆ, ಏನೋ ಸಂಬಂಧವಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು—ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಮಾಗಡಿ ಕೆಂಪೇಗೌಡನಿಗೂ ಈ ರಾಮೇ ಗೌಡನಿಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧವಿದೆ? ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಸಂಬಂಧವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ನಿಜವೆಂದು ತಾವು ನಂಬುವುದಾದರೆ ನಂಬಬಹುದು. ಆ ಮೇಲೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಅವರಿಗೇ ನಿಮಗೂ ಕೇವಲ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಕೇವಲ ೧೨ ಸಾವಿರ ಮತಗಳಿಂದ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಏನಾದರೂ ಅವರ ಬೆಂಬಲ ನನಗೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ೩೦ ಸಾವಿರ ಓಟುಗಳಿಂದ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವರು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರು ನಮಗೆ ಬಿಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಕೆ.ಸಿ.ಎನ್. ಮೂವೀಸ್ ರವರು ತಮಗೇ ದೆಚ್ಚಿನ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಇನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ರವರ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದರು, ಅವರ ಹೆಸರು ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಎಂದು, ಅವರ ತಂದೆಯವರೇ ಕೆ.ಸಿ.ಎನ್. ಗೌಡರು, ಅವರ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರೇ, ತಾವು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅದರೆಲ್ಲರೂ ಜನಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವರೇ. ರಾಜಕೀಯ ಬಂದಾಗ ಚಿತ್ರ ಹಿಂಸೆ ಕೊಟ್ಟವರೂ ಅವರೇ ಇನ್ನೂ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಯು.ಬಿ. ಜೋಶಿ ರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನದೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ, ಚಿತ್ರ ಹಿಂಸೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಏನೇನು ಹಿಂಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಚಿತ್ರ ಹಿಂಸೆ ಎಂದರೆ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಅಷ್ಟೆ. ಅದರ ಸಮಗ್ರ ಎಂದು ರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕರೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಸಮಸ್ಯಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಗೌರವ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜಕೀಯ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಮಹಾ ವಿರೋಧ, ಅವರು ಅಷ್ಟೇ. ಹಿಂಸೆ ಎಂದರೆ ಇನ್ನು ಯಾವ ತರ ಹುದ್ದೂ ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರನ್ ರವರು ಕೆಲವು ಕೋರ್ಟ್ ಮಾರ್ಗ ಹೇಳಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, “No person shall set fire to a sanctuary or kindle any fire or leave any fire burning in the sanctuary in such a manner as to endanger such sanctuary.....” ಎಂದು

SRI P. RAMDEV.—I rise on a point of order. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಹಿಂದೆ ನಾವು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಎನ್‌ಕ್ಯೂರಿ ಸಹಯುಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎನ್‌ಕ್ಯೂರಿ ಸಹಯುಕ್ತವಾಗುವುದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಬೇಡ ಎಂದರೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ವಿಷಯ ಬೇಡ ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಗೆಳೆಯರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ತರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಗಂಗಣ್ಣ.—ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರಂತೆ ಕುರಿ ಸಂಗೋಪಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಾಗಲೀ, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ದಿಂದಾಗಲೀ ಸಹಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ವಿ. ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕುರಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದುದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಕುರಿ ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಮೊದಲು ಈ ಕುರಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ನೀಗಿಸಲು, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂದರೆ ಕುರಿ ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದರಂತೆ ಆಹಾರದ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಲು ಸಹ ಸಹಾಯ ಧನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜೂ-ಗಾರ್ಡನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಬನ್ನೇರಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪಾರ್ಕ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಹಾಸನ, ಕೊಡಗು ಹಾಗೂ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಡಿನಿಂದ ಮೃದು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಶಿವಕಾಶಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಡಿಸ್ಟಿಂಗ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಒದಲು ಹಾಸನದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಇಂತಹ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ತೆರೆದರೆ ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಕಡಿಂದಲೂ ಮರಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಕಳುಹಿಸುವುದಾದರೆ ಕಡಿಯತಕ್ಕಂಥ ಮರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಬಿ. ಬೋರ್ಕರ್.—ಚರ್ಮ ಹದ ಮಾಡಲು ಗೇರು, ಮತ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಮರಗಳ ತೊಗಟೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕಾಡಿನಿಂದ ತರಲು ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಈ ಮೊದಲು ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ತಡೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಚರ್ಮ ಹದ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ತರಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಬಡಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಳಲೇಕಾಯಿಯನ್ನು ಔಷಧಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಇದನ್ನು ಮೊದಲೇ ಬೋರ್ಡ್ ಅಥವಾ ಲೆದರ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಅಳಲೇಕಾಯಿಯನ್ನು ಈಗ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬೆಲೆ ಸಹ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಔಷಧ ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಪ್ರೀಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಹರಾಜು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಗೊಂದು ಅಗಲೇ, ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜವಾಗಲೀ, ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಹರಾಜು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಇದ್ದ ಪ್ರಿವಿಲೇಜನ್ನು ಈಗಲೂ ತೆಗೆದುಹಾಕಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಇರುವವರು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಅಂದರೆ, ಗೊಂದು, ಹಿಪ್ಪೇಬೀಜ, ಅಕ್ಕೇಕಾಯಿ ಮುಂತಾದವು ಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ ಹರಾಜು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಪುಕ್ಕಚಟ್ಟಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕೆಲವರಿಗೆ ಏನು ರಿಯಾಯಿತಿ ಇದೆ ಅದು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ನಿಂತು ಹೋದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಜಶೇಖರನ್.—ಫಾರಮ್ ಫಾರಿಸ್ಟ್ರಿ ಎಂಬುದು ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೀತಿ ಫಾರಮ್ ಫಾರಿಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಯಾವ ರೀತಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಹತ್ತನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾದರೂ ಇದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಲು ತಾವು ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು ತರುತ್ತೀರಾ?

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಆನೇಕಲ್ ಮತ್ತು ಕನಕಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೆಗಳ ಹಾವಳಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ನಷ್ಟು ದವಸಧಾನ್ಯಗಳು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಸಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಫಾರಮ್ ಫಾರಿಸ್ಟ್ರಿಗೂ ಮತ್ತು ಸೋಷಿಯಲ್ ಫಾರಿಸ್ಟ್ರಿಗೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತಜ್ಞರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಆಸೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಯವಾಗುತ್ತದೋ ಎಂದು ಈಗಲೇ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಅನೆಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಆನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಒಂದು ವಾರದಿಂದ ಇವುಗಳ ಗಲಾಟೆ ಸಡದಿಂದ ಎಂಬ ಹೇಳುವಾರೆ. ಇವುಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಭತ್ತದ ಪೈರು ಕಟಾವಿಗೆ ಬರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಧೀನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಹಾಕಿದರೆ ಇವುಗಳ ಕಾಟ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಜ್ಞರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

SRI PRABHAKAR TELKAR.—Sir, I had suggested in my speech that Government is giving about 9 crores of rupees to old age pensioners. Why not our Forest Department ask these pensioners to plant at least 5 trees every year. They can do that. We can ask them to plant at least 5 trees each.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೆನ್ನೆ ಸದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರು. ನಾನು ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ನಾವು ಒಳಿ ಪರ್ಷ್ ವಯಸ್ಸಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಈ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು. ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡುವರು ಗಂಜಿಗೆ ಗತಿ ಇಲ್ಲ, ಅನ್ನ ಇಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅಂತಹವರು ಅದೇ ಕೊರಗಿನಲ್ಲಿ ಸಾಯಬಾರದೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು. ಇಂತಹವರು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅವರು ನನಗೇ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೂ ನನಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೆ ನೋ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರು ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಂಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸದ ಅವರವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾನೇತಾನಾಗಿ ಮರಗಳ ಸಮೃದ್ಧವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಒಬ್ಬ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸು. ನಾನು ಒಬ್ಬ ಮರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಸದ ತಮ್ಮ ವಯಸ್ಸಿನಷ್ಟು ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ನೀವು ಬೀದ ಕೊಡಿ, ನಾವು ಹಾಕುತ್ತೇವೆ.

6-30 P. M.

SRI N. B. SIRDESAI.—Belgaum District is not getting any forest grant. May I know why such a parochial attitude is taken? Will the Government consider this?

In order to provide employment to the villagers in the remote villages and to give encouragement to the cottage industries, will the Government encourage co-operative societies to allow them forest coupes for employment and see that bamboos are supplied to cottage industries instead of supplying to the paper factories?

Thirdly, smuggling of sandalwood. Very often of late we are reading in newspapers that smuggling of timber and sandalwood taking place on a large scale. The Government have appointed 18 mobile squads. In spite of that smuggling is going on a large scale. May I know whether the Government have tried to find out the reasons whether your officers are responsible or only smugglers are responsible?

SRI G. RAME GCWDA.—North Canara District Development Committee has appealed to the Government for sanctioning a portion of the revenue from the Forest department for Rural Development Department. The Government sanctioned about Rs. 25 lakhs. I do not know whether there is an application from this district or not. If it is there I think it may be considered. About sandalwood, it is a fact that it is smuggled out. But it is not correct to say that officers are entangled. There may be a few, one or two involved in this smuggling. But we cannot charge that all officers in the department are conniving at it. It is not correct. I have asked my officers to take legislators of the area to show the stock they have recovered, the vehicles they have seized, the number of cases pending in the courts and the damages caused to the persons. Please consider how many persons attack our people. There will be one guard with one stick. Smugglers come in imported cars with five guns, six people. If anybody is hurt they will carry him in the vehicle and go away. If he is dead they burn him to ash. That is the position. Please give your suggestions and co-operate. Don't blame our officers. Let us extend our co-operation and see that smuggling is stopped. The hon. member Sri T. R. Shamanna asked me so many things. One of them is whether we are supplying sandalwood to small scale industries at concessional rate. 75% is given as subsidy to all artisans and bamboo is supplied at concessional rates. I am prepared to supply to any village anywhere if there is majority of people engaged in the handcraft work. I have ordered that if a marketing society is even 150 miles away from a forest area, we must supply at the doors of the society so that they can collect the material and distribute them at reasonable prices. All kushalakaras are entertained by the Forest Department. Let not our friends be of the opinion that we are not assisting them.

SRI B. A. MOHIDEEN. —I have seen where there is 20 to 40 inches rain, plantations are not taken up in time and there is failure. Even in some places where there is 40 to 50 inches rains plantations have not come up. In Gulbarga we have very scanty rainfall. The Government must have some timebound programme and tackle those officers who do not take up plantation programme in time.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ. —ಇಷ್ಟತ್ತು ವರ್ಷದ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿವೇ ಹೌಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ಏಷ್ಟು ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾವ ಸ್ಪೀಷಿಸ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮನಸ್ಸೂ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಕೊಡಬಹುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯೂ ಇದೆ. ಕೊಟ್ಟರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾನು ಮೊದಲಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಊರು ಕಡೆ ಹೋದರೆ ಉಟವನ್ನೇ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ಅಲ್ಲಿನ ಮರ ನೋಡಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಆನಂದ! ಅಥವಾ ಕಡೆ ಫಲಕ್ಕಾರ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀಲಗಿರಿ, ರಬ್ಬರ್, ತೇಗ, ಕೋಕೋ ಮುಂತಾದ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್‌ಗಳಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ ತೇಲ್ಕರ್. —ಅದೇ ರೀತಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲೂ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ. —ಗುಲ್ಬರ್ಗಾಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಧರ್ಮ; ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ರಾಮಚಂದ್ರ. —ಇಡೀ ಸೂಳೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರಬ್ಬರ್ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಂಬಳ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಸಂಬಳವನ್ನು ಬರಿಸಲು ಹಲವಾರು ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮೊನ್ನೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದರಿಂದ, ಅವರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ. —ಅಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಜ; ಏತರ ಅವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು ನಿಜ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಮಿಷನರು ಏಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಂತೆ ಬಟವಾಡೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಮಿಷನರು ಅದನ್ನು ಪುನರಾವೇಶ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ನಾವೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆಂಪವನಗೌಡ. —ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರು ನರ್ಸರಿ ಮತ್ತು ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ನರ್ಸರಿ ಅರಣ್ಯ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ನರ್ಸರಿ ಇಲ್ಲದೆ, ತಾವು ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಸಚಿವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗಿರಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳಬಹುದೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ. —ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ನರ್ಸರಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ; ಟೆಂಪೊರರಿ ನರ್ಸರಿ ಕೂಡ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದು ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ನರ್ಸರಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

SRI B.B. SAYANAK.—The Hon'ble Minister for Forests and Civil Supplies stated that some trucks have been confiscated by the forest guards. That is a good thing. But they are leaving the smugglers and harassing the agriculturists. 25 agriculturists from Belgaum Taluk brought fuel from jungle and they were arrested, their carts and bullocks were confiscated. I have taken up the matter with the Forest Conservator and told them to release their cars. He has fined those persons Rs. 100. Is it good on the part of guards to do like this?

SRI G. RAME GOWDA.—We have stopped pre-paid licences. We are not allowing any cartman and others to enter into forests. If there is any necessity for fuel, if there is a request we will bring that fuel in the city area on the road side and give delivery, at no loss no profit basis. So, if my officers have done that job they have done their duty and I am sorry for the inconvenience.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿಗಾರರ ಕಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕುರ್ಚಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಖಾಲಿ ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು, ಸದಸ್ಯರು ಸಹಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಮನೆಯ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ನಾನು ಗೌರವ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಒಂದೊಂದು ಸಲ ೪-೫ ಗಂಟೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಕಾಳಮಾರಿಗೌಡ.—ಪರಿಯಾಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸೌದಿಯಿಂದ ಸುಟ್ಟು ಹದಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೭-೮ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಸೌದೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವರು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಿಂದ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ೨-೨½ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಒಂದು ಟನ್ ಕೊಟ್ಟು ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ನಷ್ಟವನ್ನು ರೈತರು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ೭-೮ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಸೌದೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ಕಾಡಿನಿಂದಲೇ ತರಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಇಂತಿಂಥಾ ದಿವಸ ಇಂತಿಂಥಾದ್ದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ದಿವಸಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ೯ ಗಂಟೆ, ೭ ಘಂಟೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಇವತ್ತೂ ಕೂಡ ಈಗ ೬-೪೫ ಗಂಟೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ಕಡೆ ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ನಾವುಗಳು ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ಡೆಸರಿ ಕಮಿಟಿಯವರು ಏನೊಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅದರಂತೆ ಅಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರಾಗಲಿ, ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಇತಿ ಮಿತಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ, ನಾಳೆ ಎರಡು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ. ಕಟ್ಟಿಲಾಯ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ನಾಳೆ ಬರುವಂತಹ ಎರಡೂ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂತಹವುಗಳು. ಅಂತಹ ಎರಡು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ನಾಳೆಯೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಈ ಸಭೆ ಸೇರಿದರೆ ಅದನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ದಿವಸ ಅರ್ಧ ಸಂಜೆ ವಲಪ್ಪಾಂಟ್ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅದರ ಮಧ್ಯೆ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ಡೆಸರಿ ಕಮಿಟಿಯವರು ಪುನಃ ಸೇರಿ ಒಂದು ದಿವಸ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನೋಡೋಣ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎರಡನ್ನೂ ಒಂದೇ ದಿವಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ —ನಾಳೆ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಟಿ ಸೇರಬೇಕೆಂಬುದು ಎರಡು ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೨ ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರೋಣ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾಳೆ ೨ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ನಾಳಿನ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಬೇಡವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಟಿ ಸೇರಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇವತ್ತು ಇದನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ. ನಾಳೆ ಅರ್ಟ್ಸ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್. —೧೯೭೩ನೇ ಇಸವಿಯ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದೂ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿಗೂ ೨-೩ ದಿವಸ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಏಕೆ ಅದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಆ ರೀತಿ ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಇದನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ. ನಾಳೆ ಅರ್ಟ್ಸ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಲಿ. ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆ ವಂಧ್ಯೆ ನಾವು ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಟಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಸೇರಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

I will put the motion to the vote of the House.

The question is:

“That a sum not exceeding Rs. 35,03,53,000 inclusive of the sum granted ‘on account’, be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of Demand No. 19 ‘Food and Civil Supplies’.

“That a sum not exceeding Rs. 21,38,00,000 inclusive of the sum granted ‘on account’, be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of Demand No. 20, ‘Forest’.

The motion was adopted and the Demands were granted.

The House will now adjourn and meet tomorrow at 12 Noon.

The House adjourned at fifty minutes past Six of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Friday the 7th July 1978.